

AGENCIJA ZA UGLJKOVODIKE

Izvješće o radu
za 2023. godinu

ožujak, 2024. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	4
1.1	POSLOVI KOJE AGENCIJA OBAVLJA U OKVIRU SVOJE DJELATNOSTI.....	5
1.2	ORGANIZACIJA POSLOVANJA AGENCIJE I STRUKTURA ZAPOSLENIH	7
1.3	NABAVA ROBA I USLUGA.....	7
2.	ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA	8
2.1	KVANTITATIVNA I KVALITATIVNA KONTROLA PODATAKA.....	10
2.2	PRIPREMA I VOĐENJE SOBE S PODACIMA.....	12
2.3	ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA GEOTERMALNIH VODA.....	18
2.4	GEOTERMALNE VODE ZA TOPLINARSTVO U SKLOPU NPOO-A	20
2.5	PROJEKT KOJI SE FINANCIRA IZ EGP FINANCIJSKOG MEHANIZMA U OKVIRU PROGRAMA „ENERGIJA I KLIMATSKE PROMJENE“	21
2.6	ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA UGLJIKOVODIKA.....	22
2.7	IZVRŠAVANJE OBVEZA SUKLADNO UGOVORIMA O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA	23
2.8	PRAĆENJE I KONTROLA PRIDOBIVENIH KOLIČINA UGLJIKOVODIKA I GEOTERMALNIH VODA ZA ENERGETSKE SVRHE TE VREDNOVANJE UGLJIKOVODIKA ZA POTREBE PLAĆANJA NAKNADE ZA PRIDOBIVENE KOLIČINE UGLJIKOVODIKA	24
3.	OBVEZNE ZALIHE NAFTE I NAFTNIH DERIVATA	26
3.1	IZRAČUN OBVEZNIH KOLIČINA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA ZA 2022./2023. I ZA 2023./2024. GODINU (NAJMANJE 90-DNEVNE OBVEZNE ZALIHE)	27
3.2	FORMIRANJE OBVEZNIH ZALIHA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA	28
3.3	PROCJENA OBVEZNIH KOLIČINA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA ZA 2024./2025. GODINU (NAJMANJE 90-DNEVNE OBVEZNE ZALIHE).....	31
3.4	OSTALE AKTIVNOSTI	31
4.	ZAŠTITA OKOLIŠA I PROSTORNO UREĐENJE	32
5.	NOVE TEHNOLOGIJE I POSLOVNI RAZVOJ	34
6.	FINANCIJSKO POSLOVANJE	35
6.1	FINANCIRANJE.....	36
6.2	IZVRŠENJE ZA 2023. GODINU.....	37
6.3	PRIHODI, RASHODI I REZULTAT POSLOVANJA	37
7.	OSTALE AKTIVNOSTI	42
8.	ZAKLJUČAK.....	43

POPIS SLIKA

Slika 1 Organizacijska struktura Agencije za ugljikovodike.....	7
Slika 2 Shema sobe s podacima	12
Slika 3 Karta dostupnih podataka u sobi s podacima na području Panonskog bazena.....	14
Slika 4 Karta dostupnih podataka u sobi s podacima na području Jadrana i Dinarida	15
Slika 5 Baza podataka na GIS Portalu.....	16
Slika 6 Karta dvanaest istražnih prostora geotermalnih voda za koje su izdane dozvole za istraživanje geotermalne vode tijekom 2023. godine	19
Slika 7 Karta odabranih lokacija za izvođenje naftno-rudarskih radova u sklopu NPOO-a	21
Slika 8 Struktura obveznih zaliha u 2023. godini.....	30

POPIS TABLICA

Tablica 1 Skraćeni prikaz aktivnosti – istraživanje i eksploatacija	9
Tablica 2 Pregled zaprimljenih podataka u 2023. godini – ugljikovodici	10
Tablica 3 Pregled zaprimljenih podataka u 2023. godini – geotermalne vode.....	11
Tablica 4 Pregled predanih podataka u 2023. godini u okviru natječajne dokumentacije na javnim nadmetanjima za istražne prostore geotermalne vode	12
Tablica 5 Pregled dostupnih podataka u sobi s podacima	13
Tablica 6 Pregled predanih podataka uz dozvolu za korištenje u 2023. godini u svrhu procjene geotermalnog potencijala	16
Tablica 7 Pregled zahtjeva znanstvenih i obrazovnih institucija za korištenjem podataka	17
Tablica 8 Usporedni pregled ukupno pridobivene vrijednosti ugljikovodika za 2022. i 2023. godinu.....	24
Tablica 9 Usporedni pregled vrednovanja ugljikovodika za 2022. i 2023. godinu.....	25
Tablica 10 Struktura obveznih zaliha nafte i naftnih derivata.....	28
Tablica 11 Količina i struktura obveznih zaliha nafte i naftnih derivata u materijalnom obliku	29
Tablica 12 Količina i struktura obveznih zaliha nafte i naftnih derivata u nematerijalnom obliku.....	29
Tablica 13 Formirane obvezne zalihe nafte i naftnih derivata po strukturi i u količinama	29
Tablica 14 Plan i izvršenje za 2023.godinu (EUR) – svi izvori	37
Tablica 15 Prihodi i rashodi poslovanja (EUR).....	38
Tablica 16 Prihodi poslovanja (EUR)	38
Tablica 17 Rashodi poslovanja (EUR).....	39
Tablica 18 Prihodi i rashodi od nefinancijske imovine (EUR).....	40
Tablica 19 Prihodi od nefinancijske imovine (EUR)	40
Tablica 20 Rashodi od nefinancijske imovine (EUR)	41
Tablica 21 Usporedni Rezultati poslovanja Agencije za 2022.i 2023.godinu (EUR)	41

1. UVOD

Agencija za ugljikovodike (u daljnjem tekstu: Agencija) osnovana je u veljači 2014. godine kao pravna osoba s javnim ovlastima, čiji je osnivač Republika Hrvatska. Osnovana je temeljem Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike (Narodne novine, br. 14/14, 73/17 i 84/21) radi praćenja izvršenja ugovornih obveza odabranih investitora po pitanju istraživanja i eksploatacije ugljikovodika za vrijeme trajanja istraživanja i eksploatacije s ciljem zaštite interesa Republike Hrvatske, kao i operativne podrške u provođenju javnih nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe sukladno Zakonu o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika (Narodne novine, br. 52/18, 52/19 i 30/21).

U rujnu 2017. godine, sukladno izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike (Narodne novine, br. 73/17) Agenciji je pripojena Hrvatska agencija za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata. Sukladno navedenom, Agencija u svojoj nadležnosti ima obvezne zalihe nafte i naftnih derivata sukladno Zakonu o tržištu nafte i naftnih derivata (Narodne novine, br. 19/14, 73/17 i 96/19).

2021. godine pristupilo se izmjenama i dopunama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike (Narodne novine, br. 84/21) kako bi se dodatno iskoristila specijalistička znanja i resursi akumulirani unutar Agencije s ciljem poticanja razvoja novih tehnologija vezanih uz nove izvore energije, a koji će se u konačnici koristiti za konkurentnu proizvodnju energije.

S obzirom na ulogu Agencije u energetskej tranziciji Republike Hrvatske, Agencija je zadužena za provedbu mjere C1.2 R1-I2 iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti (NPOO) za čiju namjenu je osigurano **30 milijuna EUR**.

REPowerEU plan je također prepoznao važnost geotermalnih projekata te je Agenciji osigurano dodatnih **25 milijuna EUR** za potvrđivanje geotermalnog potencijala.

Implementacijom navedenih mjera koje služe za potvrđivanje geotermalnog potencijala potaknut će se daljnji razvoj geotermalnih projekata, posebice onih koji mogu doprinijeti poboljšanju kvalitete življenja lokalnim zajednicama (toplinarstvo).

Geotermalnim projektima Agencija se transformirala iz administrativne ustanove u operativnu Agenciju koja rukovodi i nadzire implementaciju, te je aktivno uključena u rad na terenu u najkompleksnijim radovima izrade geotermalnih bušotina i snimanju geofizičkih podataka, a što je danas svjetska praksa tek nekoliko globalno značajnih kompanija s nekoliko tisuća zaposlenika.

Kako bi se cjelovito pristupilo promicanju geotermalnog potencijala, iz EGP financijskog mehanizma za razdoblje od 2014. do 2021. godine u okviru provedbe PROGRAMA „ENERGIJA I KLIMATSKE PROMJENE“, Agenciji su odobrena bespovratna sredstva u iznosu od 85% (od ukupno dodijeljenih 200.000 EUR) za Projekt „**Izrada interaktivne karte geotermalnog potencijala panonskog dijela bazena RH**“. Cilj projekta je strukturirati bazu podataka duboke geotermalne energije temeljem koje će se izraditi i javno objaviti jedinstvena interaktivna karta koja će obuhvaćati: prikaz svih istražnih prostora i eksploatacijskih polja geotermalne vode za energetske svrhe, relevantne bušotinske podatke i kartu geotermalnog gradijenta u Republici Hrvatskoj.

Agencija je u 2023. godini nastavila intenzivno raditi na promoviranju i diseminaciji projekata vezanih uz mogućnost praktične primjene tehnologije hvatanja i trajnog zbrinjavanja ugljikova

dioksida (engl. Carbon Capture and Storage, CCS). Izrada Atlasa geoloških struktura pogodnih za trajno zbrinjavanje ugljikovog dioksida kao i okolišne i prostorne studije financirat će se kroz **RePowerEU** dodatak – mjeru C7.1 R1-I1 Korištenje vodika i novih tehnologija.

Agencija je idejni začetnik i promotor hrvatskog projekta **GT CCS - trajnog zbrinjavanja CO₂** u geološkim strukturama, koji se od **siječnja 2024. godine** nalazi na **PCI listi**, listi energetske projekata od zajedničkog interesa Europske komisije (engl. Projects of Common Interest, PCI).

Isto tako, Agencija analizira i promovira mogućnosti primjene novih održivih tehnologija obnovljivih izvora energije (dalje u tekstu: OIE) kao što je pučinski vjetar te vodik, s posebnim naglaskom na tehnološko-tehničkoj vezi između vodika i „čiste“ električne energije pridobivene iz geotermalnih voda u energetske svrhe.

Vežano na navedene aktivnosti, uključuju se znanstvene zajednice i privatni poduzetnici - bilo da se radi o razvoju novih projekata, pripremi projekata za povlačenje sredstava iz EU fondova, kreira se nova industrija i energetske tržište za koje Republika Hrvatska ima potrebna znanja te se otvaraju mogućnosti novih radnih mjesta.

1.1 POSLOVI KOJE AGENCIJA OBAVLJA U OKVIRU SVOJE DJELATNOSTI

Agencija obavlja poslove i aktivnosti u okviru djelokruga i nadležnosti Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike, Zakona o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika te Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata.

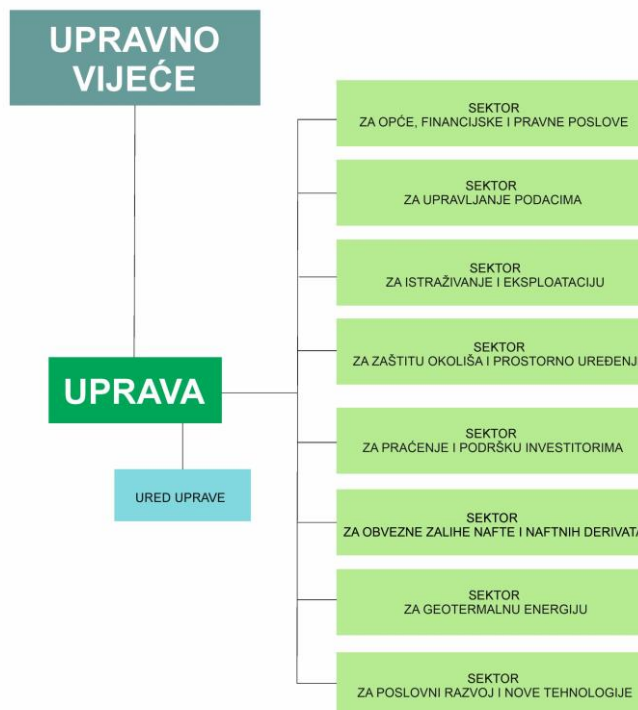
Glavne aktivnosti su:

- Pružanje sustavne operativne podrške nadležnim tijelima u poslovima vezanim za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, geotermalnih voda za energetske svrhe, podzemno skladištenje plina, kao i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida u geološkim strukturama, u poslovima osiguranja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata te u poslovima vezanim uz razvoj i primjenu novih održivih tehnologija korištenja obnovljivih izvora energije,
- Sudjelovanje u pripremi i organizaciji prezentacija u cilju upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim, geotermalnim i geološkim potencijalima za podzemno skladištenje plina i trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida određenih područja Republike Hrvatske,
- Davanje prijedloga nadležnom ministarstvu za donošenje odluke o provođenju javnog nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora,
- Pružanje stručne podrške povjerenstvu za provođenje nadmetanja koje osniva ministar nadležan za energetiku,
- Sudjelovanje u svim aktivnostima nužnim za provođenje jedinstvenog postupka za izdavanje dozvole i sklapanje ugovora,
- Osiguravanje uvjeta za učinkovito izvršavanje prava i obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora,
- Praćenje trendova i međunarodnih standarda u istraživanju i eksploataciji te osiguravanje njihove primjene,

- Praćenje i nadzor investitora u izvršavanju svih preuzetih obveza sukladno dozvoli i ugovoru koji je sklopio s Vladom Republike Hrvatske te obavještavanje nadležnih tijela o uočenim nepravilnostima, kontrola troškova po ugovorima u svrhu povrata troškova te redovito obavještavanje Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) o istom,
- Izrađivanje izvješća o izvršavanju obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora,
- Pružanje pomoći investitoru te vođenje koordinacije između investitora i nadležnih državnih tijela vezano uz izvršavanje obveza investitora na temelju izdanih dozvola i sklopljenih ugovora te davanje podrške investitoru u postupcima ishođenja svih potrebnih dokumenata i/ili isprava potrebnih za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika,
- Pružanje pomoći investitoru u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa za zemljišne čestice unutar istražnog prostora i/ili eksploatacijskog polja,
- Trgovina na veliko naftnim derivatima,
- Trgovina na veliko krutim, tekućim i plinovitim gorivima i srodnim proizvodima,
- Kupnja i prodaja nafte i naftnih derivata u svrhu formiranja i zadržavanja zaliha,
- Puštanje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata na tržište u slučaju poremećaja opskrbe,
- Organizacija, nadzor i upravljanje obveznim zalihama nafte i naftnih derivata,
- Utvrđivanje uvjeta za skladištenje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata,
- Skladištenje naftnih derivata,
- Skladištenje i/ili nadzor obveznih zaliha naftnih derivata drugih država koje se sukladno međudržavnim sporazumima i/ili direktivama Europske unije čuvaju na državnom području Republike Hrvatske,
- Kupnja i/ili gradnja spremnika, pripadajućih lučkih i kopnenih postrojenja i instalacija te upravljanje njima,
- Nadzor količine i kvalitete nafte, naftnih derivata i usluga,
- Prikupljanje i obrada podataka o stanju i prometu komercijalnih, operativnih i obveznih zaliha nafte, odnosno naftnih derivata,
- Suradnja s ministarstvima i nadležnim inspekcijama sukladno posebnim propisima,
- Provedba međudržavnih ugovora i sporazuma,
- Suradnja s domaćim i inozemnim energetske tijelima i/ili subjektima.
- Podnošenje i sudjelovanje u podnošenju svih izvješća i obavijesti tijelima Europske unije sukladno primjenjivim propisima i pravnoj stečevini Europske unije,
- Obavljanje i drugih poslova u skladu sa zakonom, Statutom i drugim posebnim propisima iz područja djelatnosti Agencije.

1.2 ORGANIZACIJA POSLOVANJA AGENCIJE I STRUKTURA ZAPOSLENIH

Organizacijska struktura Agencije temelji se na devet ustrojstvenih jedinica te njome upravlja predsjednik i članovi Uprave (Slika 1).

Slika 1 Organizacijska struktura Agencije za ugljikovodike

Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta utvrđeni su organizacijski oblici sa sadržajem rada, načinom i koordinacijom rada. U 2023. godini Agencija je zapošljavala 40 djelatnika koji su bili raspoređeni unutar 9 ustrojstvenih jedinica, od kojih je njih 8 ustrojeno na razini sektora. Agencija zapošljava visokoobrazovane ljude sa značajnim iskustvom stečenim radom u privatnom i javnom sektoru na području energetike, geologije, naftnog rudarstva, rudarstva, financija i prava u Hrvatskoj i inozemstvu.

1.3 NABAVA ROBA I USLUGA

U 2023. godini Agencija je pokrenula šest postupaka javne nabave, od kojih je jedan završen, dva su još u tijeku, a tri su poništena. Za jedan završen postupak javne nabave sklopljen je Okvirni sporazum na 2 godine. Ukupno je sklopljeno 3 ugovora u javnim nabavama od kojih jedan ugovor temeljem novo provedenog postupka javne nabave za prvu godinu Okvirnog sporazuma, jedan temeljem prethodno sklopljenog Okvirnog sporazuma te jedan temeljem postupka javne nabave započete u 2022. godini. Agencija je provela 36 postupaka jednostavne nabave sukladno važećem Zakonu o javnoj nabavi i Pravilniku o nabavi roba i usluga temeljem postupka jednostavne nabave, a sve s ciljem osiguranja kontinuiranog i efikasnog obavljanja djelatnosti iz nadležnosti Agencije. Služba za pravne i opće poslove je izradila Plan nabave za 2023. godinu na temelju podloga svih ustrojstvenih jedinica Agencije koji je objavljen na internetskim stranicama Agencije i na stranici EOJN.

2. ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA

Istraživanje i eksploatacija je naftno-rudarska djelatnost koja podrazumijeva istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda iz kojih se može koristiti akumulirana toplina u energetske svrhe, podzemno skladištenje prirodnog plina i trajno zbrinjavanje ugljikovog dioksida (Tablica 1).

U svrhu upoznavanja potencijalnih investitora s ugljikovodičnim i geotermalnim potencijalima Republike Hrvatske Agencija obavlja operativne poslove vezane za prikupljanje, pohranu, obradu i zbrinjavanje svih podataka i rezultata prikupljenih prilikom istraživanja i eksploatacije u Republici Hrvatskoj. U Agenciji je organiziran fizički i virtualni (VDR) pregled dostupnih podataka u sobi s podacima (tzv. „data room“), a u svrhu omogućavanja potencijalnim investitorima, zainteresiranim za nadmetanje, što učinkovitiji uvid u dostupne podatke kako bi isti mogli napraviti evaluaciju ugljikovodičnog, geotermalnog i geološkog potencijala na istražnim prostorima u svrhu podnošenja ponuda na objavljena nadmetanja. Pristup i korištenje dostupnih podataka omogućen je, bez naknade, i akademskim i obrazovnim zajednicama te državnim institucijama.

Agencija je u proteklom razdoblju provela dva nadmetanja za izdavanje dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika na kopnu – u području Panonskog bazena (7 istražnih prostora) i na području Dinarida (4 istražna prostora).

Također, Agencija je sudjelovala u provedbi nadmetanja za odabir najpovoljnijih ponuditelja za dodjelu dozvola za istraživanje geotermalnih voda u energetske svrhe na području Panonske Hrvatske te i dalje sustavno analizira geotermalni potencijal u svrhu otvaranja novih nadmetanja za istraživanje geotermalne vode. Tijekom 2023. godine Agencija je, zajedno s Ministarstvom, provela postupke nadmetanja za petnaest predloženih istražnih prostora geotermalnih voda. Nastavljene su istražne aktivnosti u sklopu NPOO-a te je potpisan sporazum o poslovnoj suradnji između Fonda za zaštitu okoliša i Agencije.

Agencija kontinuirano prati rad i obveze naftno-rudarskih subjekata temeljem izdanih dozvola i sklopljenih ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika. Ujedno prati i kontrolira pridobivene količine ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe te vrednuje ugljikovodike za potrebe plaćanja naknade za pridobivene količine ugljikovodika.

Tablica 1 Skraćeni prikaz aktivnosti – istraživanje i eksploatacija

PODRUČJE RADA	AKTIVNOSTI
Kvantitativna i kvalitativna kontrola svih zaprimljenih podataka te njihovo ažuriranje	Zaprimljeni su 3D procesirani seizmički podaci, geokemijski podaci i magnetotelurski podaci koje je prikupio investitor INA Industrija nafte d.d. na istražnim prostorima SZH-01, DR-03 i DI-14.
	Zaprimljeni su reobrađeni seizmički podaci i bušotinski podaci koje je prikupio investitor Vermilion Zagreb Exploration d.o.o. na istražnim prostorima SA-07 i SA-10.
	Zaprimljeni su novo snimljeni geofizički 3D seizmički podaci i bušotinski podaci na istražnom prostoru geotermalne vode Legrad-1; magnetotelurski i gravimetrijski podaci snimljeni na istražnim prostorima Slatina 2, Gajić, Tekić, Sveta Nedelja-Genera te niz studija, projekata, analiza i ispitivanja na istražnim prostorima: Sisak, Topusko, Lipik i Lunjковec-Kutnjak.
	Kvalitativna kontrola podataka se odrađivala kroz dvije specijalističke aplikacije: Esri ArcGIS Pro i IHS Kingdom 2d/3dPak: - sistematiziranje, sortiranje i uređivanje svih zaprimljenih podataka - izrada shapefile-ova (geolokacijski podaci) za navedene podatke
	U 2023. godini kontinuirano se nadograđivao GIS Portal - baza podataka unutar koje se nalazi nekoliko web aplikacija za različite projekte i namjene za javnu i internu uporabu
Priprema i vođenje sobe s podacima	U postojeća tri IHS Kingdom projekta: Panonski bazen, Dinaridi i podmorje Jadrana ažurirani su svi podaci, u svrhu pregledavanja podataka u sobi s podacima. Svi dostupni podaci u sobi s podacima podignuti su i na serversku platformu u obliku virtualne sobe s podacima na koju se korisnici mogu spojiti nakon odobrenog zahtjeva. Ažuriran je web preglednik u kojem se mogu pregledavati podaci bušotina, studija i GIS baza podataka.
Priprema podataka za akademske institucije	Podaci su pripremani za Rudarsko-geološko-naftni fakultet, Hrvatski geološki institut te Općinu Udbina.
Analize geotermalnog potencijala u Republici Hrvatskoj i NPOO geotermalni projekti	NPOO Geotermalni projekti: na šest preliminarnih istražnih prostora (Velika Gorica, Zaprešić, Sisak, Osijek, Vinkovci i Vukovar) snimljena i procesirana 2D seizmika (24 linije) te magnetotelurika (270 točaka). GIS obrada novih podataka. Idejni projekti izrade dviju geotermalnih bušotina.
	Pripremljeni su podaci za analize geotermalnog potencijala, na zahtjev investitora za istražne prostore: Brdovec, Bjelovar, Slavonski Brod, Ludbreg. Priprema i analiza podataka za javno nadmetanje za istraživanje geotermalne vode za istražne prostore: Tekić, Vukovar 2, Sveta Nedelja 1, Sveta Nedelja 2, Sveta Nedelja-Genera, Novigrad Podravski, Kutina.
Vođenje sustava praćenja rada i obveza investitora na temelju sklopljenih ugovora o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika te geotermalnih voda u energetske svrhe	Analiza radnih programa i budžeta te kvartalnih izvještaja dostavljenih od strane investitora za istražne prostore DR-02, DR-03, SA-06, SA-07, SA-10, DI-14 i SZH-01 za 2023. godinu.
	Analiza radnih programa i budžeta i kvartalnih izvještaja dostavljenih od strane investitora za istražne prostore i eksploatacijska polja geotermalnih voda u 2023.
	Praćenje pravovremenog plaćanja naknada u skladu s Uredbom o naknadi za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i sklopljenim ugovorima.
	Praćenje dostavljanja bankarske garancije i korporativne garancije/garancije matičnog društva u svrhu ispunjenja obveza preuzetih ugovorom o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika
	Sustavno praćenje rada investitora kroz ažuriranje i vođenje evidencija koje sadrže podatke o rokovima izvršenja ugovorom propisanih obveza i stvarnom ispunjavanju istih, a koje se odnose na dostavu dokumentacije, plaćanja naknada, rokove poduzimanja određenih radnji propisanih ugovorom i drugim propisima te vođenje registra
Vrednovanje ugljikovodika sukladno važećim propisima	
Ostalo	Praćenje plaćanja naknada za pridobivene količine ugljikovodika
	Uspostava baze podataka o tržišnim cijenama nafte i plina
	Analiza radnih programa i planiranih proizvodnih količina po svim ugovorima za eksploatacijska polja

2.1 KVANTITATIVNA I KVALITATIVNA KONTROLA PODATAKA

U 2023. godini zaprimljeni su podaci (Tablica 2) od kompanije Vermilion Zagreb Exploration d.o.o. koji su prikupljeni na istražnim prostorima SA-10 i SA-07 te podaci od kompanije INA Industrija nafte d.d. prikupljeni na istražnim prostorima SZH-01, DR-03 i DI-14. Ujedno su zaprimljeni podaci s više istražnih prostora i eksploatacijskih polja geotermalne vode (Tablica 3).

Tablica 2 Pregled zaprimljenih podataka u 2023. godini – ugljikovodici

ISTRAŽNI PROSTOR	ZAPRIMLJENI PODACI	TIP PODATAKA	INVESTITOR
SA-10	Kompletna dokumentacija izrade i ispitivanja bušotine Opatovac-1	pdf, docx, xlsx, dat, log, ddis, tif, las, bmp, txt, ini, dpk	Vermilion Exploration Zagreb d.o.o.
	Kompletna dokumentacija izrade i ispitivanja bušotine Novi Jankovci-1	pdf, docx, xlsx, dat, log, ddis, tif, las, bmp, txt, ini	
	Uzorci krhotina sa sita bušotina Novi Jankovci-1 i Opatovac-1	fizički	
SA-07	Reobrada i obrada 2D seizmike na području istražnog prostora SA-07	dwg, png, mute, segy, sps, gp, sp, uko, vel, pptx, pdf, xlsx	
	Površinska geokemija na području istražnog prostora SA-07	xlsx, shp	
DR-03	Bazensko modeliranje (Geokemijska studija istražnog prostora DR-03)	seggy	
	Geokemijska studija za istražni prostor Drava-03	pdf	
SZH-01	Studija seizmičkih atributa uključujući seizmičku inverziju i AVO analizu	pdf, las, dat, sgy	INA-Industrija nafte d.d.
	Završni izvještaj o dubinskoj obradi seizmičkih podataka projekta 3D Međimurje-ekstenzija	pdf, segy	
DI-14	Koncepcijski naftno-geološki model istražnog prostora Dinaridi-14 (DI-14)	pdf	
	Analiza rezolucije geofizičkih MT-modela i MT-modeliranja kao podloga konačne geološke interpretacije na istražnom prostoru ugljikovodika Dinaridi-14 (DI-14)	pdf	

Tablica 3 Pregled zaprimljenih podataka u 2023. godini – geotermalne vode

ISTRAŽNI PROSTOR	ZAPRIMLJENI PODACI	TIP PODATAKA	INVESTITOR
Sisak	Studija geotermalnog potencijala IPGTV Sisak	pdf	Komunalac Sisak d.o.o.
	Reobrada 2D seizmičkih podataka	sgy, pdf	
Lipik	Podaci o bušotini Lip-9/H	pdf, jpg	Izvori Lipika d.o.o.
Slatina 2	Slatina 2-MT-2023 (snimanje i obrada magnetotelurskih podataka)	edi, pdf	Geo Power Zagocha d.o.o.
	Slatina 2-GM-2023 (snimanje gravimetrijskih podataka)	dot, pdf	
Topusko	Studija geotermalnog potencijala izrađena kao Geološko-geofizička studija	pdf	TOP-TERME d.o.o.
Gajić	Snimanje i obrada magnetotelurskih podataka Gajić-MT-2023	pdf, edi	Dalis d.o.o.
Legrad-1	Predaja uzoraka krhotina stijena uzetih sa sita bušotina LegGT-2 i LegGT-3	fizički	Terra Energy Generation Company d.o.o.
	Završni izvještaj bušenja, opremanja i testiranja bušotine Legrad GT-2	pdf, xls, docx	
	Legrad-3D-2023 seizmičko snimanje	corr, raw, csv, sgy, pdf, xls	
Lunjkovec-Kutnjak	Tehničko izvješće remonta geotermalne bušotine Kutnjak-1	pdf	Bukotermal d.o.o.
	Tehničko izvješće remonta geotermalne bušotine Lunjkovec-1	pdf	
	Hidrodinamička mjerenja Lunjkovec-1 i Kutnjak-1	pdf, xls, txt	
	Fizikalno-kemijska analiza geotermalne vode bušotine Kutnjak-1	pdf	
Tekić	20 snimljenih MT točaka	edi	Panonski izvor d.o.o.
	Studija rezultata magnetotelurskih istraživanja	pdf	
Sveta Nedelja-Genera	6 snimljenih MT točaka	edi	Genera d.d.
	Studija rezultata magnetotelurskih istraživanja	pdf	

U okviru kvalitativne analize podataka, zaprimljeni podaci su učitani u specijalističke aplikacije IHS Kingdom i ESRI ArcGIS Pro te je nastavljena sistematizacija i sortiranje prema vrsti i geolokacijskom položaju podataka.

U 2023. godini Agencija je predala dostupne podatke (Tablica 4) u okviru natječajne dokumentacije za istražne prostore geotermalne vode. Za pojedine istražne prostore bilo je više zainteresiranih investitora kojima su predani dostupni podaci.

Tablica 4 Pregled predanih podataka u 2023. godini u okviru natječajne dokumentacije na javnim nadmetanjima za istražne prostore geotermalne vode

ISTRAŽNI PROSTOR	PODACI PREDANI UZ DOZVOLU ZA KORIŠTENJE	TIP PODATAKA
Kotoriba	6 bušotina, 15 2D seizmičkih profila	pdf, tif, las, segy
Lešćan	8 bušotina, 66 2D seizmičkih profila, 1 3D seizmički volumen	pdf, tif, las, segy
Međimurje 5	2 bušotine, 17 2D seizmičkih profila	pdf, tif, las, segy
Pčelić	2 bušotine, 23 2D seizmička profila	pdf, tif, las, segy
Ferdinandovac-1	3 bušotine, 20 2D seizmičkih profila	pdf, tif, las, segy
Sječce	7 bušotina, 50 2D seizmičkih profila, 1 3D seizmički volumen	pdf, tif, las, segy
Vukovar 2	1 bušotina, 16 2D seizmičkih profila	pdf, tif, las, segy
Tekić	1 bušotina, 5 2D seizmičkih profila	pdf, tif, las, segy
Novigrad Podravski	2 bušotine, 35 2D seizmičkih profila	pdf, tif, las, segy
Sveta Nedelja 1	1 bušotina, 7 2D seizmičkih profila	pdf, tif, las, segy
Sveta Nedelja 2	1 bušotina, 7 2D seizmičkih profila	pdf, tif, las, segy
Sveta Nedelja-Genera	1 bušotina, 7 2D seizmičkih profila	pdf, tif, las, segy

2.2 PRIPREMA I VOĐENJE SOBE S PODACIMA

U okviru nadmetanja za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, geotermalnih voda i geoloških struktura pogodnih za trajno zbrinjavanje ili skladištenje ugljikova dioksida predviđen je i pregled dostupnih podataka u sobi s podacima (Slika 2), a u svrhu omogućavanja potencijalnim investitorima, zainteresiranim za nadmetanje, što učinkovitiji uvid u dostupne podatke kako bi isti mogli napraviti evaluaciju ugljikovodičnog i geotermalnog potencijala na predmetnim istražnim prostorima u svrhu podnošenja ponuda na objavljena nadmetanja.

Slika 2 Shema sobe s podacima

Pregled dostupnih podataka u sobi s podacima (Tablica 5; Slika 3; Slika 4 **Error! Reference source not found.**) organiziran je u IHS Kingdom-u, specijalističkom programu, u kojem su kreirana tri projekta (Slika 2 **Error! Reference source not found.**): Jadransko podmorje, Panonski bazen i Dinaridi.

U 2023. godini kompletirani su dostupni podaci za pregled u sobi s podacima u fizičkom obliku. Ažurirani su i nadopunjeni katalozi podataka, prema kojima investitori zainteresirani za nadmetanje, mogu ostvariti pravo na korištenje podataka. Također, nadopunjeni su promotivni setovi podataka: osnovne karte, primjeri podataka i vektorski prostorni podaci (shape file-ovi) 2D i 3D seizmičkih podataka i položaja bušotina.

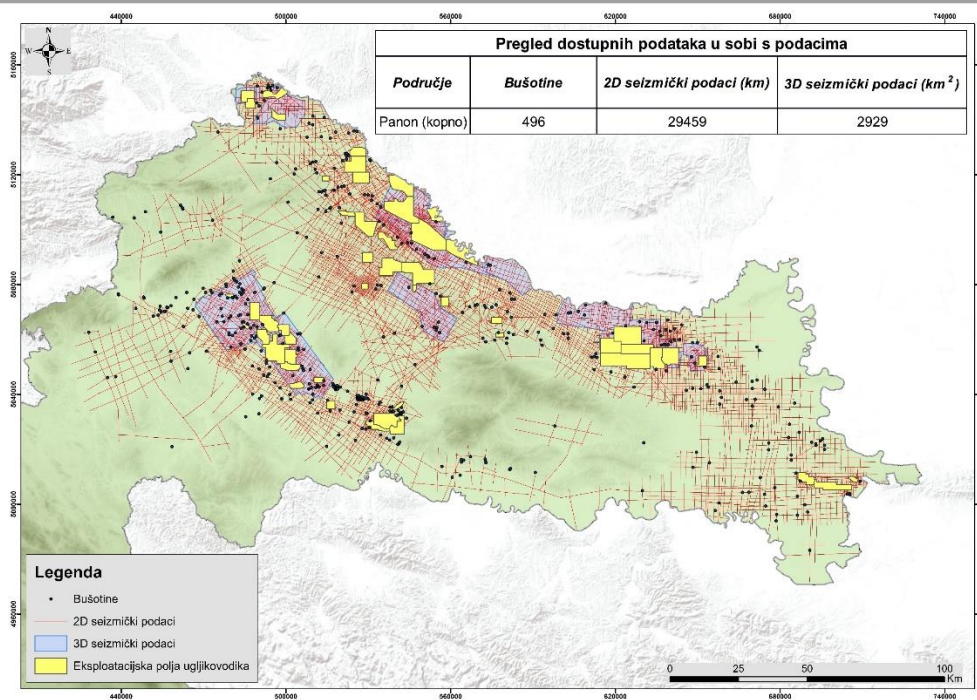
Svi dostupni podaci podignuti su na serversku platformu u obliku virtualne sobe s podacima na koju se korisnici mogu spojiti nakon odobrenog zahtjeva.

U IHS Kingdom projekte su učitani svi seizmički podaci (2D i 3D), lokacije bušotina te osnovni podaci o lokaciji, datumu izrade i konačnoj dubini bušotina. Ostali bušotinski podaci koji se sastoje od izvješća, logova, izvješća karotažnog mjerenja te mjerenja brzina sistematizirani su po pojedinim istražnim prostorima te su bili dostupni investitorima u .pdf i .tiff formatima.

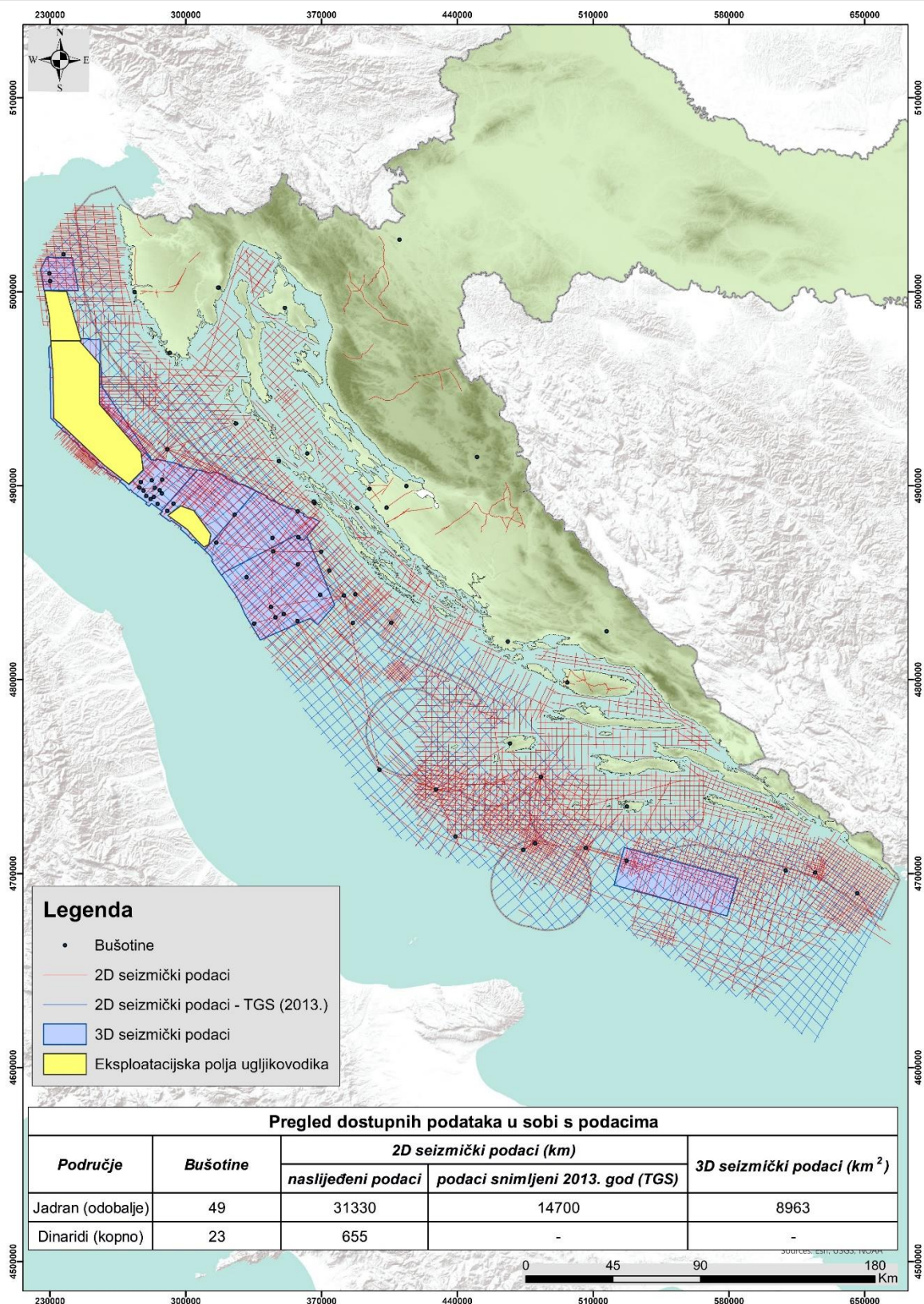
Također je potpisan i sporazum o poslovnoj suradnji između Agencije i Hrvatskog geološkog instituta prema kojem je osigurana pohrana kopije svih podataka.

Tablica 5 Pregled dostupnih podataka u sobi s podacima

PREGLED DOSTUPNIH PODATAKA U SOBI S PODACIMA				
TIP PODATAKA		KOPNO PANON	KOPNO DINARIDI	ODOBALJE JADRAN
Bušotine		496	23	49
2D seizmički podaci	broj linija	2.183	53	1.107
	dužina (km)	29.459	655	31.330
2D seizmički podaci Spectrum (TGS) 2013.	broj linija			158
	dužina (km)			14.700
3D seizmički podaci	broj volumena	13		8
	površina (km ²)	2.929		8.963

Slika 3 Karta dostupnih podataka u sobi s podacima na području Panonskog bazena

Slika 4 Karta dostupnih podataka u sobi s podacima na području Jadrana i Dinarida

U 2023. godini realizirano je 11 posjeta sobi s podacima i 25 posjeta virtualnoj sobi s podacima, a većinom u svrhu istraživanja geotermalnog potencijala te geoloških struktura pogodnih za trajno zbrinjavanje ugljikova dioksida.

U okviru promocije i privlačenja investitora kroz pristup sobi s podacima, investitori su bili zainteresirani za detaljniju analizu i interpretaciju geotermalnog potencijala u Panonskom bazenu te su zatražili setove podataka (Tablica 6) koji su im predani uz dozvolu za korištenje. Realizirano je 5 ugovora o korištenju podataka.

Tablica 6 Pregled predanih podataka uz dozvolu za korištenje u 2023. godini u svrhu procjene geotermalnog potencijala

ISTRAŽNO PODRUČJE	PODACI PREDANI UZ DOZVOLU ZA KORIŠTENJE	TIP PODATAKA
Panonski bazen	53 seizmička 2D profila, 2 3D seizmička volumena i 263 bušotine	segy, pdf, las, tif

Agencija je u 2023. godini nadopunjavala Web Gis Portal sa svim relevantnim prostornim podacima, od registra svih istražnih prostora i eksploatacijskih polja, registra svih naftno-rudarskih objekata, prvenstveno bušotina, svih okolišnih prostornih podataka te infrastrukturnih prostornih podataka. Unutar baze nalazi se nekoliko Web aplikacija za različite projekte i namjene za javnu i internu upotrebu. U pripremi su nove Web aplikacije koje će biti javno dostupne na mrežnoj stranici Agencije. (Slika 5)

Slika 5 Baza podataka na GIS Portalu

U 2023. godini Agencija je zaprimila 14 zahtjeva za podacima koji će biti korišteni u znanstvenim projektima, u nastavi i za izradu diplomskih radova i doktorskih disertacija. (Tablica 7).

Tablica 7 Pregled zahtjeva znanstvenih i obrazovnih institucija za korištenjem podataka

INSTITUCIJA	PROJEKT	TIP PODATAKA	PODRUČJE
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Case study/znanstveni rad	1 bušotina (las, pdf, tif)	Đakovština
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Znanstveno istraživanje	20 2D seizmička profila (segy), 4 bušotine (las, pdf, tif)	Sjeverni Jadran
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Doktorska disertacija	118 2D seizmičkih profila (segy), 35 bušotina (las, pdf, tif)	Šire istražno područje Vukomeričkih gorica, Karlovačke subdepresije te JI obronaka Žumberačkog i Samoborskog gorja
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Završni rad	5 bušotina (las, pdf, tif)	Varaždinska županija
HRVATSKI GEOLOŠKI INSTITUT	Znanstveni projekt	80 2D seizmičkih profila (segy)	Južni Jadran
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Završni rad	16 bušotina (las, pdf, tif)	EPU Ježevo
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Završni rad	12 bušotina (las, pdf, tif)	EPU Lupoglav
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Doktorska disertacija	33 2D seizmička profila (segy), 13 bušotina (las, pdf, tif)	Hrvatsko Zagorje
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Specijalistički rad	3 2D seizmička profila (segy), 3 bušotine (las, pdf, tif)	Jadran
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Diplomski rad	22 bušotine (las, pdf, tif)	EPU Vučkovec, EPU Vukanovec, EPU Zebanec
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Diplomski rad	38 bušotina (las, pdf, tif)	EPU Kučanci-Kapelna
RUDARSKO-GEOLOŠKO-NAFTNI FAKULTET	Diplomski rad	54 bušotine (las, pdf, tif)	EPU Obod-Lacići
OPĆINA UDBINA	Izrada predstudije	Magnetotelurski podaci	Područje Udbine
HRVATSKI GEOLOŠKI INSTITUT	Istraživanje u sklopu znanstvenog projekta	Uvid u fond jezgara u Mramor Brdu	Panon

2.3 ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA GEOTERMALNIH VODA

U 2023. godini Agencija je kontinuirano radila na jačanju promocije geotermalnih voda u energetske svrhe na međunarodnoj, državnoj i regionalnoj razini sukladno izrađenim internim analizama i preliminarnim evaluacijama geotermalnog potencijala Republike Hrvatske.

Sukladno svojim ovlastima, Agencija je provodila sve radnje potrebne u svrhu davanja prijedloga Ministarstvu za izdavanje dozvole za istraživanje geotermalnih voda za energetske svrhe. Pripremne radnje uključivale su određivanje granica istražnih prostora i izradu preglednih zemljovida, prikupljanje posebnih uvjeta, suglasnosti i ograničenja za istraživanje geotermalnih voda, određivanje vrste i minimalne količine istražnih radova, određivanje kriterija za odabir najpovoljnijeg ponuditelja, pripremu setova geoloških, geofizičkih i bušotinskih podataka koje su zainteresirani ponuditelji mogli preuzeti po plaćanju pristojbe za nadmetanje.

Agencija je zajedno s Ministarstvom provela nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za istraživanje geotermalnih voda radi izdavanja dozvole za pridobivanje geotermalnih voda. Agencija je, u suradnji s Ministarstvom, provela potrebne pripremne radnje koje prethode raspisivanju nadmetanja te je pripremila dokumentacije za nadmetanje za predložene istražne prostore.

Agencija je temeljem pregleda geoloških, geofizičkih i bušotinskih podataka predložila provođenje nadmetanja na šest istražnih prostora: „Ferdinandovac-1“, „Kotoriba“, „Leščan“, „Međimurje 5“, „Pčelić“ i „Sječe“. Podaci iz bušotina, čiji je primarni cilj bilo otkrivanje ugljikovodika, poslužili su za identificiranje mogućnosti postojanja ležišta geotermalnih voda visoke entalpije. Preliminarne procjene geotermalnog potencijala, na svih šest predloženih istražnih prostora, ukazuju na moguće korištenje geotermalnih voda u svrhu proizvodnje električne energije i daljnjih mogućnosti kaskadnog iskorištavanja geotermalne energije za potrebe toplinarstva.

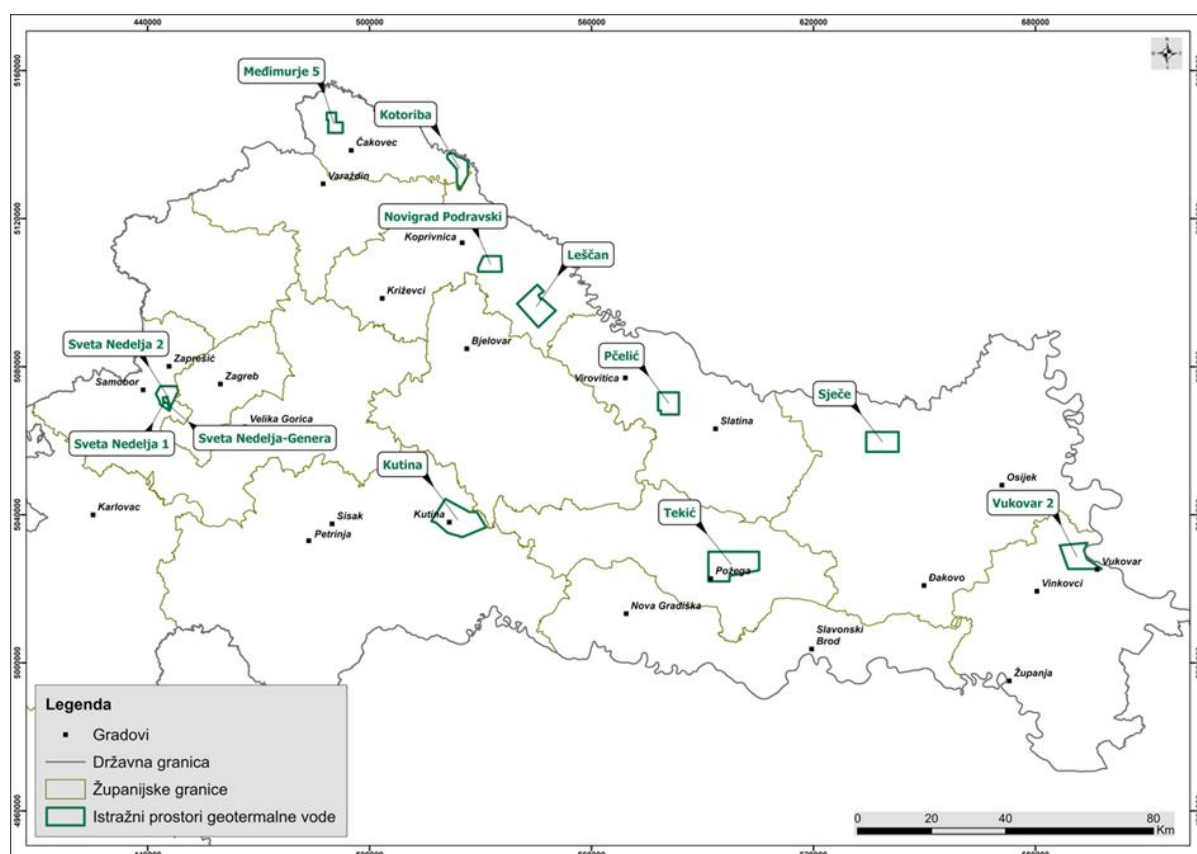
Osim provedenih nadmetanja koje je inicirala Agencija, zabilježen je veliki interes gospodarskih subjekata za ulaganjem u geotermalne projekte za potrebe razvoja toplinarstva ili stakleničke proizvodnje poljoprivrednih kultura. Gospodarski subjekti su podnijeli prijedloge za raspisivanje nadmetanja za preostalih osam provedenih nadmetanja i to za predložene istražne prostore: „Kutina“, „Novigrad Podravski“, „Sveta Nedelja 1“, „Sveta Nedelja 2“, „Sveta Nedelja-Genera“, „Tekić“ „Vukovar-2“ i „Brdovec“. Sukladno podnesenim prijedlozima gospodarskih subjekata za sve predložene istražne prostore, Agencija je, nakon analize podataka prikupljenih tijekom prijašnjih istraživanja i/ili eksploatacije geotermalnih voda, provodila pripremne radnje, i to u vidu pribavljanja prethodnih mišljenja od strane Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine prije iniciranja samih postupaka nadmetanja i prikupljanja posebnih uvjeta, ograničenja i suglasnosti na predložene granice istražnih prostora geotermalnih voda. Prema preliminarnim procjenama, na predloženim istražnim prostorima za očekivati je nisko i srednje temperaturna ležišta geotermalne vode, iz kojih se geotermalna voda može koristiti u energetske svrhe odnosno u

izravnoj upotrebi za grijanje i hlađenje prostora, u stakleničkoj proizvodnji voća i povrća, za sušare, grijanje bazena itd.

Sukladno navedenom, nakon provedenih nadmetanja izdano je novih dvanaest dozvola za istraživanje geotermalnih voda. Tri nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za istraživanje geotermalnih voda radi izdavanja dozvole za pridobivanje geotermalnih voda su poništena.

Osim navedenih predloženih istražnih prostora, za koja su provedena nadmetanja za odabir najpovoljnijih ponuditelja, Agencija je provodila pripremne radnje za tri predložena istražna prostora, pribavljanje prethodnih mišljenja od strane Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine prije iniciranja samih postupaka nadmetanja te prikupljanje posebnih uvjeta), i to za predložene istražne prostore: „Bjelovar“, „Ludbreg“ i „Slavonski Brod“.

Isto tako, Agencija je pratila ispunjavanje obveza investitora sukladno ranije izdanim dozvolama za istraživanje i ugovorima za eksploataciju.

Slika 6 Karta dvanaest istražnih prostora geotermalnih voda za koje su izdane dozvole za istraživanje geotermalne vode tijekom 2023. godine

Također, tijekom 2023. godine investitori su dostavili radne programe za eksploatacijska polja i istražne prostore geotermalnih voda te su dostavljana i kvartalna izvješća o napretku obavljenih radova i nastalih troškova. Dostavljeni podaci su analizirani i uspostavljena je baza za praćenje izvršenja planiranih radnih programa, kao i baza praćenja obveza investitora temeljem obveza iz dozvola za istraživanje geotermalnih voda.

Kako bi poticala upotrebu geotermalne energije Agencija surađuje s drugim javno-pravnim tijelima. U tom cilju potpisan je sporazum o poslovnoj suradnji između Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i Agencije. Sporazum ima za cilj stvaranje čvrstog partnerstva između Fonda i Agencije, s naglaskom na razvoj programa koji će poticati upotrebu obnovljivih izvora energije, s posebnim osvrtom na geotermalnu energiju. Jedan od budućih programa koji će biti pokrenut usmjeren je na promociju i podršku korištenju geotermalne energije kao ključnog obnovljivog izvora energije. Republika Hrvatska je usmjerila svoj energetske razvoj prema postizanju klimatske neutralnosti do 2050. godine u skladu s europskim smjernicama, s posebnim naglaskom na povećanje udjela obnovljivih izvora energije, visokoučinkovite kogeneracije i energetske učinkovitosti u svim sektorima, posebice u sektoru toplinarstva.

2.4 GEOTERMALNE VODE ZA TOPLINARSTVO U SKLOPU NPOO-A

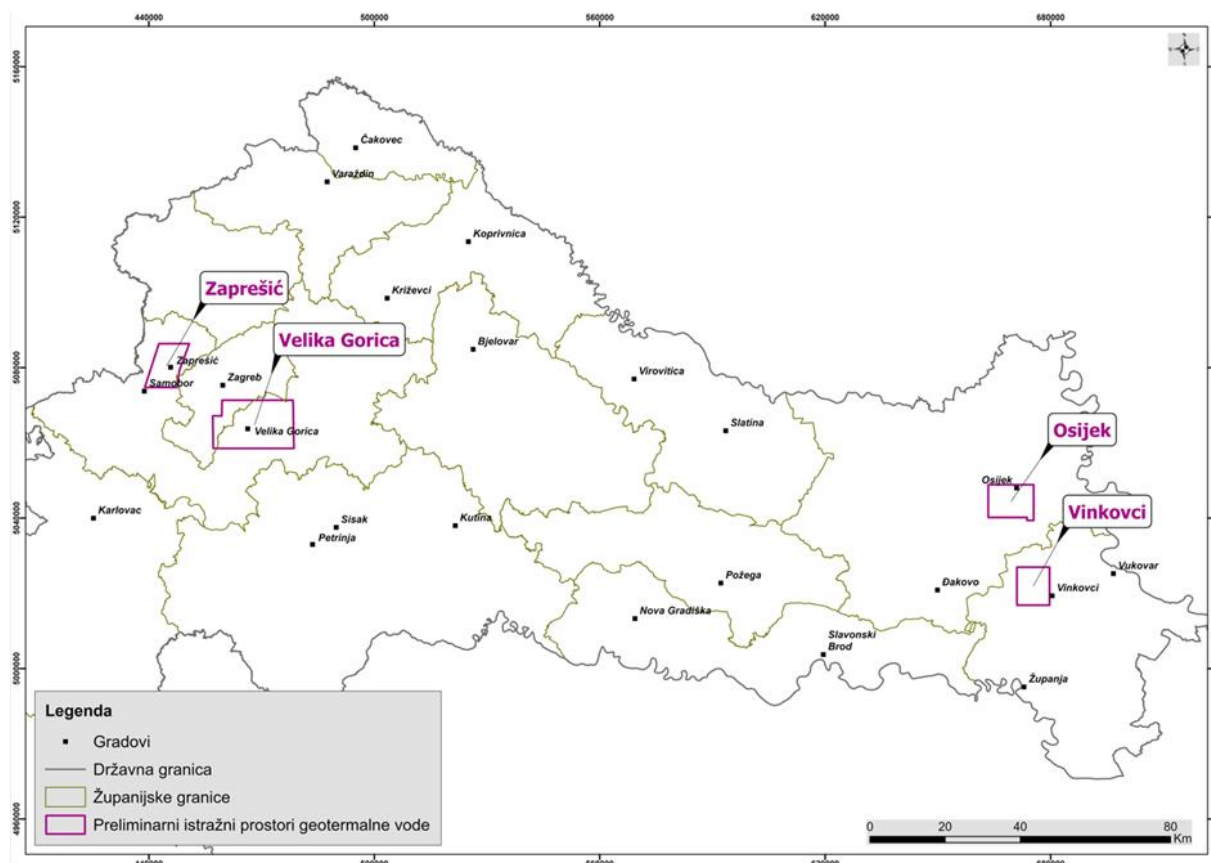
Tijekom proteklih nekoliko godina, Agencija je provodila temeljne aktivnosti usmjerene na pripremu, procjenu, promociju i unapređenje geotermalnih energetske projekata. U sklopu NPOO-a kroz mjeru C1.2. R1-I2 „Poticanje energetske učinkovitosti, toplinarstva i obnovljivih izvora energije za dekarbonizaciju energetske sektora“, Agenciji su izvorno namijenjena financijska sredstva za ispitivanje i potvrđivanje geotermalnog potencijala u iznosu od 30 milijuna EUR. Cilj provedbe ovog tehnički i kapitalno intenzivnog projekta jest povećanje udjela obnovljivih izvora energije, točnije geotermalne energije, u sektoru toplinarstva. Za ispitivanje geotermalnog potencijala odabrano je šest lokacija odnosno preliminarnih istražnih prostora sukladno geološkim i tehničkim kriterijima. Šest preliminarnih istražnih prostora su: Osijek, Vinkovci, Vukovar, Zaprešić, Sisak i Velika Gorica. Na svim preliminarnim istražnim prostorima su tijekom prve polovine 2023. godine izvedena geofizička snimanja 2D seizmike i magnetotelurike. Obradom i interpretacijom navedenih podataka uz integraciju postojećih geofizičkih podataka, dobila se jasnija slika podzemlja i potencijala iskorištavanja geotermalne vode na svakom od prostora. Svi novo snimljeni i postojeći podaci objedinit će se integriranim geološko-geofizičkim studijama za svaki od šest preliminarnih istražnih prostora.

U revidiranom planu NPOO projekta, Agenciji su dodijeljena dodatna sredstva u iznosu od 25 milijuna EUR s kojima se planiraju daljnje istražne aktivnosti i de-riskiranje područja preliminarnih istražnih prostora.

Konačni cilj provedbe projekta je izrada po jedne istražne geotermalne bušotine unutar četiri od šest preliminarnih istražnih prostora. Izradom i testiranjem bušotina utvrdit će se potencijal iskorištavanja geotermalne vode i parametri nužni za privođenje bušotina proizvodnji. Četiri odabrane lokacije su Osijek, Velika Gorica, Zaprešić i Vinkovci.

Svi preliminarni istražni prostori su područja na kojima postoje centralni toplinski sustavi i prema geološko-geofizičkim podacima imaju dobar geotermalni potencijal. Ako se izradom istražnih bušotina potvrdi postojanje geotermalnih ležišta, tada se postojeći centralni toplinski sustavi mogu prilagoditi te geotermalna energija može zamijeniti dosadašnje, skuplje izvore

energije u navedenim sustavima. Geotermalna energija je uvijek dostupna, ne zahtijeva velike troškove održavanja, obnovljiva je te nakon kapitalno intenzivnih početnih ulaganja, u konačnici krajnjim korisnicima omogućava dostupnije i pristupačnije grijanje.

Slika 7 Karta odabranih lokacija za izvođenje naftno-rudarskih radova u sklopu NPOO-a

2.5 PROJEKT KOJI SE FINANCIRA IZ EGP FINANCIJSKOG MEHANIZMA U OKVIRU PROGRAMA „ENERGIJA I KLIMATSKE PROMJENE“

U studenom 2022. godine, Agencija za ugljikovodike potpisala je ugovor s Ministarstvom regionalnog razvoja i fondova Europske unije o provedbi projekta „Izrada interaktivne karte geotermalnog potencijala panonskog dijela bazena u RH“, koji je dodijeljen u okviru natječaja „Energija i klimatske promjene“, a financiran iz Europskog gospodarskog prostora. Predviđeno trajanje projekta je do travnja 2024. godine.

Cilj projekta je strukturirati bazu podataka duboke geotermalne energije temeljem koje će se izraditi i javno objaviti jedinstvena interaktivna karta, a koja će obuhvatiti:

- Prikaz svih istražnih prostora i eksploatacijskih polja geotermalne vode za energetske svrhe

- Prikaz odabranih bušotina u kojima je indiciran geotermalni potencijal s osnovnim podacima
- Kartu geotermalnog gradijenta Panonskog dijela Republike Hrvatske

Tijekom 2023. godine prikupljeni su dostupni podaci sa svih predviđenih istražnih bušotina te se krenulo u analizu i obradu podataka.

Obradeni i analizirani podaci bit će prezentirani 2024. godine kao interaktivna karta na Gis Portalu, te će služiti kao osnova za projektiranje i planiranje budućih geotermalnih projekata u Republici Hrvatskoj.

2.6 ISTRAŽIVANJE I EKSPLOATACIJA UGLJIKOVODIKA

2.6.1 UGOVORI O ISTRAŽIVANJU I PODJELI EKSPLOATACIJE UGLJIKOVODIKA

Agencija je zadužena za odobravanje radnog programa i budžeta i praćenje obveza investitora u skladu s odobrenim radnim programom i budžetom, a kako je regulirano ugovorima o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika. U skladu s ugovorom o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, investitor je dužan dostaviti Agenciji radni program i planirani budžet za godinu koja slijedi, a koji se nakon analize i prethodne pisane suglasnosti nadležnog ministarstva, odobrava putem pisanog mišljenja.

Agencija je sukladno svojim ovlastima analizirala sve zahtjeve od strane investitora te izdala pisana izvješća o ispunjenju ugovornih obveza putem kvartalnih izvješća o napretku radova.

Investitori su dostavili svoje radne programe i budžete za 2024. godinu sukladno ugovoru, i to trgovačko društvo INA-INDUSTRIJA NAFTE, d.d. (u daljnjem tekstu: INA) za istražne prostore DR-03 i SZH-01, ASPECT Croatia Kft. za istražni prostor SA-06 te Vermilion Zagreb Exploration d.o.o. za istražne prostore SA-07 i SA-10.

Nakon zaprimanja radnih programa i budžeta za istražne prostore te zatraženih dodatnih obrazloženja od strane investitora o pojedinim aktivnostima, Agencija je, uz prethodnu suglasnost Ministarstva, dala odobrenja na radne programe i budžete za 2024. godinu.

2.6.2 UGOVORI O EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA

Za 2024. godinu dostavljeni su i radni programi i budžeti za 57 eksploatacijskih polja ugljikovodika, a čiji je ovlaštenik INA-INDUSTRIJA NAFTE d.d. te planirane količine pridobivanja za 2023. godinu po pojedinom eksploatacijskom polju. Agencija u svojoj bazi podataka vodi evidenciju o planiranim i ostvarenim količinama pridobivenih ugljikovodika u svrhu praćenja realizacije i plaćanja naknade za pridobivene količine ugljikovodika.

2.7 IZVRŠAVANJE OBVEZA SUKLADNO UGOVORIMA O ISTRAŽIVANJU I EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA

2.7.1 UGOVORI O ISTRAŽIVANJU I PODJELI EKSPLOATACIJE UGLJIKOVODIKA

Sukladno odobrenim radnim programima i budžetima, Agencija nadzire radnje investitora u tehničkom i financijskom pogledu, odnosno provjerava izvršavaju li se opisane usluge sukladno najboljoj svjetskoj praksi i trenutnim tržišnim cijenama.

Temeljem ugovora, investitor je dužan dostaviti kvartalna izvješća o napretku radova koja su osnova za provjeru aktivnosti koje je investitor poduzeo na istražnim prostorima te za daljnje odobravanje troškova koji će biti povrativi iz buduće eksploatacije ugljikovodika.

Izvještaji su dostavljeni od strane investitora u zadanim rokovima tj. trideset dana nakon završenog predmetnog kvartala.

Tijekom 2023. godine dostavljen je 21 kvartalni izvještaj o napretku radova. U cilju praćenja istražnih radnji investitora sukladno odobrenim radnim programima i budžetima i kvartalnim izvješćima o napretku radova, Agencija je pratila izvođenje radova temeljem dnevnih izvještaja koje su investitori dostavljali te su dnevne aktivnosti uspoređivane s realizacijom iz kvartalnih izvješća investitora.

Tako su u 2023. godini dostavljani, sukladno aktivnostima na terenu, dnevni izvještaji vezani uz izradu tri bušotine:

- istražna bušotina Veliki Rastovac-1 - locirana unutar istražnog prostora DR-03 (dnevni izvještaji o napretku bušenja dostavljani su od 21.05.2023. godine do 03.06.2023. godine).
- istražna bušotina Obradovci-1 Jug - locirana unutar istražnog prostora DR-03 (dnevni izvještaji o napretku bušenja dostavljani su od 08.08.2023. godine do 23.08.2023. godine);
- istražna bušotina Mikleuš-1- locirana unutar istražnog prostora DR-03 (dnevni izvještaji o napretku bušenja dostavljani su od 31.08.2023. godine do 21.09.2023. godine);

Nakon analize kvartalnih izvješća, troškovi koji su vezani uz istražne aktivnosti, odobravaju se u skladu s ugovornim odredbama. U slučajevima kada priloženi troškovi nisu odgovarali prikazanim radovima, zatražena je dopuna izvješća odnosno dokumentacije kako od investitora tako i od isporučitelja usluge. Nakon analize aktivnosti investitora, sukladno internoj proceduri, izrađena su izvješća o radovima obavljenim u primjenjivom kvartalu za svaki istražni prostor zasebno, a nastavno na koja su investitorima izdana pisana mišljenja na kvartalna izvješća u kojima je prikazan iznos troškova koji se odobrava investitoru za povrat iz buduće eksploatacije.

Sukladno zakonu i ugovorima o istraživanju i podjeli eksploatacije ugljikovodika, Agencija je ovlaštena i dužna nadzirati investitora u izvršavanju svih obveza preuzetih ugovorom.

U skladu s navedenim, Agencija je odgovorna pratiti i evidentirati sve rokove koji proizlaze iz ugovornih obveza investitora, za svaki pojedini ugovor, kao i rokove koji se odnose na izvršenje aktivnosti druge strane po pojedinoj obvezi.

Agencija vodi registar kojim se omogućuje sustavno praćenje rada investitora prilikom istraživanja i eksploatacije ugljikovodika. Uspostavom metodologije, sustav praćenja investitorovih obveza ogleda se kroz ažuriranje te vođenje evidencije o rokovima izvršenja ugovorom propisanih obveza i stvarnom ispunjavanju istih, a koje se odnose na dostavu dokumentacije, plaćanja naknada, rokove poduzimanja određenih radnji propisanih ugovorom i drugim propisima, podnošenje zahtjeva Agenciji i drugim nadležnim tijelima.

2.7.2 UGOVORI O EKSPLOATACIJI UGLJIKOVODIKA

Investitor INA je dostavio radne programe za eksploatacijska polja ugljikovodika te su dostavljeni podaci analizirani i uspostavljena je baza za praćenje izvršenja planiranih proizvedenih količina ugljikovodika i izvršenja radnih programa.

2.8 PRAĆENJE I KONTROLA PRIDOBIVENIH KOLIČINA UGLJIKOVODIKA I GEOTERMALNIH VODA ZA ENERGETSKE SVRHE TE VREDNOVANJE UGLJIKOVODIKA ZA POTREBE PLAĆANJA NAKNADE ZA PRIDOBIVENE KOLIČINE UGLJIKOVODIKA

Agencija vodi bilancu pridobivenih količina ugljikovodika za potrebe plaćanja naknade za pridobivene količine ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe, sukladno Uredbi o naknadi za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika (Narodne novine, br. 37/14, 72/14, 25/20 te 43/23). Za potrebe plaćanja naknade prati se kretanje cijena nafte na svjetskim tržištima sukladno Platts izvještajima te izračun tržišne cijene nafte u skladu s propisanim pravilima u Pravilniku o rezervama (Narodne novine, br. 95/18 i 87/22), a sve kao podrška Povjerenstvu za vrednovanje ugljikovodika. Praćenje se provodi i za cijene plina na referentnom tržištu kako bi se naknada za pridobivene količine ugljikovodika uplaćivala sukladno zakonskim propisima.

Tablica 8 Usporedni pregled ukupno pridobivene vrijednosti ugljikovodika za 2022. i 2023. godinu

PERIOD	UKUPNA PRIDOBIVENA VRIJEDNOST	
	EUR (000)	EUR (000) - 10%
1.-12. mjesec 2023.	593.032	59.303
1.-12. mjesec 2022.	999.081	99.908
2023./2022. (000) EUR	-406.050	-40.605
2023./2022. %	-41%	-41%

2023. godina obilježena je, prije svega, stabilizacijom cijena energenata nakon početnog energetskog šoka uzrokovanog utjecajem rusko-ukrajinskog sukoba, a koji je snažno djelovao na svjetske tržišne mehanizme formiranja cijena nafte i plina te kreirao njihovu izraženu volatilnost u 2022. godini. Inicijalna nesigurnost opskrbe energentima uspješno je otklonjena što je izravno utjecalo na stabilnost cijena te niže razine globalnih valuacija nafte i plina, a time i vrijednosnu komponentu pridobivenih ugljikovodika u Republici Hrvatskoj (Tablica 8).

Tablica 9 Usporedni pregled vrednovanja ugljikovodika za 2022. i 2023. godinu

PERIOD	NAFTA			PROSJEČNA CIJENA	PROSJEČNA CIJENA USD/BBL
	m ³	EUR (000)	EUR (000) - 10%	EUR/m ³	
1.-12. mjesec 2023.	608.644	286.974	28.697	471,50	81,11
1.-12. mjesec 2022.	639.506	381.804	38.180	597,03	100,05
2023./2022. (000) EUR	-30.862	-94.830	-9.483	-125,53	-18,94
2023./2022. %	-5%	-25%	-25%	-21%	-19%

PERIOD	PLIN UKUPNO			PROSJEČNA CIJENA	PLIN (JADRAN - MORE)
	000 m ³	EUR (000)	EUR (000) - 10%	EUR/m ³	000 m ³
1.-12. mjesec 2023.	721.917	306.058	30.606	0,42	211.017
1.-12. mjesec 2022.	744.993	617.277	61.728	0,83	216.490
2023./2022. (000) EUR	-23.076	-311.220	-31.122	-0,41	-5.473
2023./2022. %	-3%	-50%	-50%	-49%	-3%

Tablica 9 prikazuje utjecaj prirodnog smanjenja proizvodnje nafte odnosno plina na pridobivenu godišnju vrijednost proizvodnje kao i utjecaj cjenovne komponente za svaki energent. Izražen je i prevladava cjenovni pad koji utječe na smanjene vrijednosti proizvedenih ugljikovodika, a koji je dominantno predodređen svjetskim kotacijama nafte i plina na burzama, naglašavamo kako je utjecaj prirodnog smanjenja proizvodnje moguće neutralizirati jedino aktivnim pristupom novim istražnim radovima, u svrhu osiguravanja buduće proizvodnje što Agencija svojim djelovanjem i čini.

Agencija je također zadužena za praćenje i kontrolu ispunjenja obveza investitora po pitanju ugovorenih naknada za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika od strane investitora. U 2023. godini na ime naknada za površinu istražnih prostora uplaćeno je jedinicama lokalne samouprave 651.335,82 EUR te 567.893,26 EUR za administrativnu naknadu kao prihod državnog proračuna.

Sukladno Zakonu o istraživanju i eksploataciji ugljikovodika, investitori su dužni dostaviti radne programe i planove pridobivanja za sva eksploatacijska polja ugljikovodika i geotermalne vode za energetske svrhe 90 odnosno 30 dana prije početka godine.

Tijekom 2023. godine, Agencija je bila uključena u aktivnosti vezane za izmjene i dopune prostornih planova jedinica lokalnih samouprava i županija na način da je kreirala inicijative i smjernice koje je potrebno unijeti u izmjene i dopune pojedinog prostornog plana.

3. OBVEZNE ZALIHE NAFTE I NAFTNIH DERIVATA

U rujnu 2017. godine, sukladno izmjenama Zakona o osnivanju Agencije za ugljikovodike (Narodne novine, br. 73/17) Agenciji je pripojena Hrvatska agencija za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata. Sukladno navedenom, Agencija je nadležna i za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata temeljem Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata (Narodne novine, br. 19/14, 73/17 i 96/19).

Obvezne zalihe nafte i naftnih derivata formiraju se radi osiguranja opskrbe naftom i naftnim derivatima u slučaju prijetnje energetske sigurnosti države, zbog izvanrednih poremećaja opskrbe tržišta nafte i naftnih derivata. Obvezne zalihe nafte i naftnih derivata koriste se u slučaju poremećaja opskrbe na tržištu nafte i naftnih derivata u Republici Hrvatskoj te radi ispunjenja međunarodnih obveza Republike Hrvatske na temelju odluka Međunarodne agencije za energiju i Europske komisije o puštanju obveznih zaliha nafte i naftnih derivata na tržište.

Obvezne zalihe nafte i naftnih derivata formiraju se najmanje u količini od 90 dana prosječnog dnevnog neto uvoza, odnosno unosa ili 61 dan prosječne dnevne domaće potrošnje naftnih derivata u prethodnoj kalendarskoj godini, ovisno o tome koja je količina veća. Do 2019. godine obveza formiranja obveznih zaliha za tekuću godinu, u odnosu na prethodnu, usklađivala se najkasnije do 1. travnja tekuće godine i važila je najdulje do 31. ožujka sljedeće godine.

Izmjenama i dopunama Zakona o tržištu nafte i naftnih derivata (Narodne novine, br. 96/19) obveza formiranja obveznih zaliha za tekuću godinu, u odnosu na prethodnu, usklađuje se najkasnije do 1. srpnja tekuće godine i važi najdulje do 30. lipnja sljedeće godine. Prosječni dnevni neto uvoz, odnosno unos i prosječna dnevna domaća potrošnja izračunavaju se na temelju ekvivalenta sirove nafte u uvozu, odnosno unosu i domaćoj potrošnji, tijekom prethodne kalendarske godine.

Obvezne zalihe naftnih derivata čuvaju se u gotovim proizvodima, sirovoj nafti i u nematerijalnom obliku u obliku ugovora o opcijskoj kupnji robe po unaprijed utvrđenim kriterijima u određenom vremenskom razdoblju. Najmanje jedna trećina obveze držanja obveznih zaliha treba biti u gotovim proizvodima i to onih pojedinih naftnih derivata čija je zajednička zastupljenost, izražena u ekvivalentu sirove nafte, jednaka najmanje 75% ukupne domaće potrošnje iz prethodne godine.

Energetski subjekt koji obavlja djelatnost skladištenja nafte i naftnih derivata i koji je preuzeo na skladištenje zalihe u vlasništvu Agencije nema pravo pridržaja, ni založno pravo nad naftom i naftnim derivatima koje skladišti kao obvezne zalihe. Također obvezne zalihe u vlasništvu Agencije ne mogu biti predmetom ovrhe.

U slučaju poremećaja opskrbe, Vlada Republike Hrvatske donosi odluku o puštanju na tržište obveznih zaliha nafte i naftnih derivata. Agencija pušta obvezne zalihe na tržište po tržišnim cijenama. Tržišna cijena je cijena koja se postiže tržišnim natjecanjem temeljeno na srednjim kotacijama, objavljenim tijekom isporuke u Platt's Crude Oil Marketwireu i Platt's European Marketscanu, za naftu i naftne derivate koji su predmet prodaje.

Agencija je zadužena za formiranje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, a što se provodi kroz djelatnosti i predmete poslovanja trgovine i skladištenja nafte i naftnih derivata, nadzora i upravljanja obveznim zalihama, kupovinu i/ili gradnju terminala i/ili spremnika, pripadajućih lučkih i kopnenih postrojenja i instalacija te upravljanje istima, kontrolu količine i kvalitete nafte i naftnih derivata, sudjelovanjem u definiranju energetske politike, provedbi međudržavnih ugovora i sporazuma, sklapanjem opcijskih ugovora za kupnju naftnih derivata, upravljanjem carinskim skladištima sirove nafte i trošarinskim skladištima naftnih derivata, upravljanjem rizicima vezanim za fluktuacije cijene nafte i naftnih derivata te upravljanjem valutnim rizicima, suradnjom s domaćim i inozemnim energetske tijelima i/ili subjektima te tijelima državne i javne uprave.

Provedene aktivnosti u 2023. godini mogu se svrstati u četiri područja rada:

- Izračun obveznih količina nafte i naftnih derivata za razdoblje 2022./2023. godine i za razdoblje 2023./2024. godine (najmanje 90-dnevne obvezne zalihe);
- Formiranje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata;
- Procjena obveznih količina nafte i naftnih derivata za razdoblje 2024./2025. godine (najmanje 90-dnevne obvezne zalihe);
- Ostale aktivnosti.

3.1 IZRAČUN OBVEZNIH KOLIČINA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA ZA 2022./2023. I ZA 2023./2024. GODINU (NAJMANJE 90-DNEVNE OBVEZNE ZALIHE)

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prikupljenih do 25. lipnja 2022. godine, a sukladno članku 2. Pravilnika o izračunu prosječnog dnevnog neto uvoza, prosječne dnevne potrošnje i količina obveznih zaliha nafte i naftnih derivata (Narodne novine, br. 43/16 i 116/19) (dalje u tekstu: Pravilnik), prosječni dnevni neto uvoz u 2021. godini iznosio je 6.635 tona ekvivalenta sirove nafte, dok je sukladno članku 3. Pravilnika, prosječna dnevna domaća potrošnja u 2021. godini iznosila 8.513 tona ekvivalenta sirove nafte. Nastavno na navedeno, obveza od 90 dana prosječnog dnevnog neto uvoza za razdoblje 2022./2023. godine iznosila je 597.144 tona ekvivalenta sirove nafte, dok je obveza od 61 dan prosječne dnevne domaće potrošnje za razdoblje 2022./2023. godine iznosila 519.269 tona ekvivalenta sirove nafte.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku prikupljenih do 25. lipnja 2023. godine, a sukladno članku 2. Pravilnika, prosječni dnevni neto uvoz u 2022. godini iznosio je 7.797 tona ekvivalenta sirove nafte, dok je sukladno članku 3. Pravilnika, prosječna dnevna domaća potrošnja u 2022. godini iznosila 9.511 tona ekvivalenta sirove nafte. Nastavno na navedeno, obveza od 90 dana prosječnog dnevnog neto uvoza za razdoblje 2023./2024. godine iznosi 701.705 tona ekvivalenta sirove nafte, dok obveza od 61 dan prosječne dnevne domaće potrošnje za razdoblje 2023./2024. godine iznosi 580.168 tona ekvivalenta sirove nafte.

Sukladno članku 5. stavku 2. navedenog Pravilnika, a s ciljem racionalizacije troškova formiranja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata za određivanje strukture obveznih zaliha naftnih derivata za razdoblje 2023./2024. godine korištena je povoljnija formula iz članka 5. stavka 1. navedenog Pravilnika. Formula iz članka 5. stavka 1. Pravilnika za izračun količine obveznih zaliha uključuje rafinerijski plin, etan, ukapljeni naftni plin, primarni benzin, motorni benzin, benzin za zrakoplove, gorivo za mlazne motore benzinskog tipa, gorivo za mlazne motore kerozinskog tipa, ostale kerozine, plinsko ulje (gorivo za grijanje i pogonska goriva), loživo ulje (s velikim sadržajem sumpora i s malim sadržajem sumpora), specijalne benzine (white spirit), ulja za podmazivanje, bitumen, parafinske voskove i naftni koks. Potrebna količina navedenih derivata iznosi 40.105 tona naftnog derivata više od potrebne količine prema formuli koja uključuje motorne benzine, benzine za zrakoplove, mlazna goriva benzinskog tipa, mlazna goriva kerozinskog tipa, plinska ulja (gorivo za grijanje i pogonsko gorivo) i loživa ulja (s velikim sadržajem sumpora i s malim sadržajem sumpora).

Sukladno članku 15. stavku 3. Zakona, količina i struktura obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, za razdoblje od 01. srpnja 2022. godine do 30. lipnja 2023. godine i razdoblje od 01. srpnja 2023. godine do 30. lipnja 2024. godine utvrđena je kako slijedi u nastavku (Tablica 10).

Tablica 10 Struktura obveznih zaliha nafte i naftnih derivata

RAZDOBLJE PRIMJENE	NAFTNI DERIVATI (TONA)	SIROVA NAFTA (TONA)	BROJ DANA PROSJEČNOG DNEVNOG NETO UVOZA
prosječan dnevni neto uvoz u 2021. godini primjenjuje se od 01.07.2022. do 30.06.2023. godine	238.000	417.000	93
prosječan dnevni neto uvoz u 2022. godini primjenjuje se od 01.07.2023. do 30.06.2024. godine	330.500	426.000	93

3.2 FORMIRANJE OBVEZNIH ZALIHA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA

Imajući na umu činjenicu da formiranje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata pored značajnih financijskih sredstava, zahtjeva i opsežnu logistiku (skladišta, željeznice, pomorski promet), Agencija je pažnjom dobrog gospodarstvenika optimizirala troškove formiranja, skladištenja i znavljanja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata.

Uzimajući u obzir količine u materijalnom obliku koje su u vlasništvu Agencije te sukladno članku 10. Plana osiguranja, dinamike formiranja i znavljanja obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, organizacije skladištenja i regionalnog rasporeda (Narodne novine, br. 149/09) Agencija je obvezne zalihe u nematerijalnom obliku ugovorila kako slijedi: 9.000 tona sirove nafte, 20.000 tona motornih benzina, 32.000 tona dizelskog goriva, 21.500 tona plinskog ulja i 33.000 tona loživog ulja s malim sadržajem sumpora u razdoblju od 01. srpnja do 31. prosinca 2023. godine.

Tablica 11 prikazuje količinu i strukturu obveznih zaliha nafte i naftnih derivata u materijalnom obliku u vlasništvu Agencije u 2023. godini.

Tablica 11 Količina i struktura obveznih zaliha nafte i naftnih derivata u materijalnom obliku

STRUKTURA OBVEZNIH ZALIHA U MATERIJALNOM OBLIKU	KOLIČINA / TONA	
	01.01.2023.	31.12.2023.
sirova nafta	416.672	416.612
plinsko ulje / dizelsko gorivo (gorivo za grijanje i pogonska goriva)	192.285	192.315
motorni benzini	27.026	26.822

Tablica 12 prikazuje količinu i strukturu obveznih zaliha nafte i naftnih derivata u nematerijalnom obliku u vlasništvu Agencije u 2023. godini.

Tablica 12 Količina i struktura obveznih zaliha nafte i naftnih derivata u nematerijalnom obliku

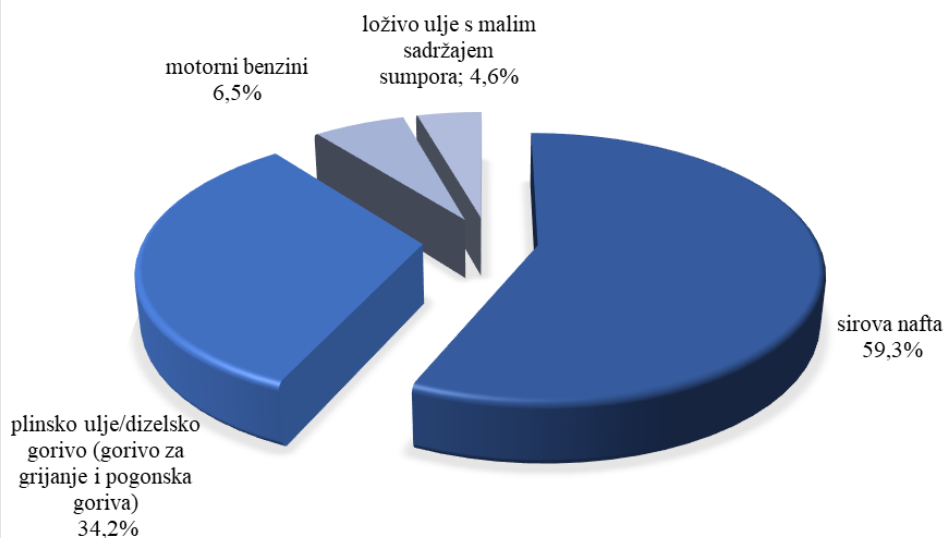
STRUKTURA OBVEZNIH ZALIHA U NEMATERIJALNOM OBLIKU	KOLIČINA / TONA	
	1.1.-30.6.2023.	1.7.-31.12.2023.
sirova nafta	0	9.000
plinsko ulje /dizelsko gorivo (gorivo za grijanje i pogonska goriva)	0	53.500
motorni benzini	0	20.000
loživo ulje s malim sadržajem sumpora	0	33.000

Agencija je u 2023. godini formirala obvezne zalihe nafte i naftnih derivata po strukturi i u količinama prikazanim u nastavku (Tablica 13).

Tablica 13 Formirane obvezne zalihe nafte i naftnih derivata po strukturi i u količinama

STRUKTURA OBVEZNIH ZALIHA U 2023. GODINI (UKUPNO MATERIJALNI I NEMATERIJALNI OBLIK) U TONAMA	KOLIČINA / TONA	
	1.1.-30.6.2023.	1.7.-31.12.2023.
sirova nafta	416.672	425.612
plinsko ulje/dizelsko gorivo (gorivo za grijanje i pogonska goriva)	192.285	245.815
motorni benzini	27.026	46.822
loživo ulje s malim sadržajem sumpora	0	33.000

STRUKTURA OBVEZNIH ZALIHA U 2023. GODINI (UKUPNO
 MATERIJALNI I NEMATERIJALNI OBLIK)

Slika 8 Struktura obveznih zaliha u 2023. godini

Agencija je za potrebe formiranja obveznih zaliha, sklapanjem ugovora o skladištenju, osigurala skladišne kapacitete od 480.000 m³ za sirovu naftu i 283.200 m³ (povećanje od 4.200 m³ u Republici Hrvatskoj) za naftne derivate. Agencija osigurava skladišne kapacitete za obvezne zalihe na lokacijama koje su već namijenjene skladištenju i rukovanju naftom i naftnim derivatima, koje imaju mogućnost znatne dogradnje, nalaze se u samim središtima potrošnje i imaju mogućnost prihvata/otpreme robe različitim transportnim sredstvima. Gotovo sve obvezne zalihe nafte i naftnih derivata skladište se na području Republike Hrvatske kod energetske subjekata koji imaju dozvolu Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) za obavljanje energetske djelatnosti skladištenja nafte i naftnih derivata u Republici Hrvatskoj, a obzirom na ograničenu raspoloživost skladišnog prostora na državnom području Republike Hrvatske za naftne derivate, kao i ograničenost raspoloživih naftnih derivata za delegiranje, Agencija nije mogla na području Republike Hrvatske u potpunosti skladištiti zalihe u količini i strukturi propisanoj Odlukom. Stoga Agencija, do osiguranja dostatnog skladišnog prostora na teritoriju Republike Hrvatske, koristi mogućnosti koje su otvorene sklapanjem međudržavnih ugovora o obveznim zalihama s Njemačkom te skladišti količine koje nedostaju za ispunjenje propisane obveze. Potreba za dodatnim skladišnim prostorom izvan Republike Hrvatske u 2023. godini iznosila je 15.000 m³.

3.3 PROCJENA OBVEZNIH KOLIČINA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA ZA 2024./2025. GODINU (NAJMANJE 90-DNEVNE OBVEZNE ZALIHE)

Temeljem zaprimljenih podataka Državnog zavoda za statistiku o neto uvozu nafte i naftnih derivata i potrošnji naftnih derivata u 2023. godini izrađena je procjena iznosa 90 dana prosječnog dnevnog neto uvoza za razdoblje 2024./2025. godine koja se u odnosu na razdoblje 2023./2024. godine povećava za 4%. Na osnovu procjene i indikativnih pokazatelja planirane su aktivnosti upravljanja obveznim zalihama nafte i naftnih derivata (kupovina nafte i naftnih derivata i/ili opcijnska kupnja) u 2024. godini. Točne podatke o potrebnoj količini i strukturi obveznih zaliha nafte i naftnih derivata Agencija će neslužbeno dobiti 25. ožujka 2024. godine od Državnog zavoda za statistiku (službeni podaci bit će dostupni 25. lipnja 2024. godine), a na osnovu kojih Agencija izrađuje konačni izvještaj o neto uvozu nafte i naftnih derivata i potrošnji naftnih derivata u Republici Hrvatskoj za 2023. godinu.

3.4 OSTALE AKTIVNOSTI

3.4.1 NADZOR KOLIČINE I KVALITETE NAFTE I NAFTNIH DERIVATA

Kontrola količine i kvalitete obveznih zaliha nafte i naftnih derivata obavlja se prilikom prihvata odnosno predaje nafte i naftnih derivata u komercijalne svrhe, kao i za vrijeme skladištenja u svrhu izrade bilance i određivanja intervala zadržavanja sukladno tehničkim pravilima o kontroli količine i kvalitete obveznih zaliha nafte i naftnih derivata. Sukladno Zakonu i sklopljenim ugovorima Agencija je ovlaštena u bilo koje vrijeme provoditi kontrolu obveznih zaliha kao i kontrolu poslovnih knjiga skladišta. Tijekom 2023. godine provedeno je četiri nadzora količine i kvalitete obveznih zaliha nafte i naftnih derivata te su izrađeni zapisnici o inventurnim mjerenjima količina obveznih zaliha kojima su utvrđeni nastali manjkovi uslijed transporta, manipulacije i skladištenja obveznih zaliha. Godišnji manjkovi nastali uslijed transporta, manipulacije i skladištenja obveznih zaliha u okviru su dopuštenog manjka od 0,5% sukladno Pravilniku o trošarinama (Narodne novine, br. 1/19, 1/20, 22/22 i 114/23) i Odluci Hrvatske gospodarske komore o dopuštenoj visini tehnoloških manjkova u procesima proizvodnje, prerade, manipulacije, skladištenja i transporta nafte, prirodnog plina, proizvoda prerade nafte i plina, plinskog kondenzata, sirovina za proizvodnju maziva i naftnih derivata, distribucije prirodnog plina (Narodne novine, br. 28/16).

Kvaliteta obveznih zaliha u skladu je s postojećim hrvatskim propisima. Granične vrijednosti značajki kvalitete naftnih derivata moraju biti u skladu s Uredbom o kvaliteti tekućih naftnih goriva (Narodne novine, br. 131/22). Zbog sprječavanja degradacije kvalitete, obvezne zalihe nafte i naftnih derivata čuvaju se odvojeno od komercijalnih zaliha energetske subjekata.

3.4.2 IZVJEŠTAVANJE O STANJU I MJERAMA ZA OSIGURAVANJE RASPOLOŽIVIH I OBVEZNIH ZALIHA NAFTE I NAFTNIH DERIVATA

Agencija kontinuirano izrađuje analize trenutne raspoloživosti nafte i naftnih derivata te raspoložive zalihe preračunava u raspoložive dane neto uvoza, odnosno unosa ili potrošnje, te izrađuje tjedna izvješća o stanju raspoloživih obveznih i komercijalnih zaliha.

Državnom zavodu za statistiku dostavljena su sva mjesečna izvješća o stanju obveznih zaliha za prethodni mjesec u propisanom roku.

Saveznom ministarstvu gospodarstva i tehnologije Savezne Republike Njemačke dostavljena su sva mjesečna izvješća o stanju obveznih zaliha u SR Njemačkoj.

Izvještaj o mjerama za osiguravanje raspoloživih i obveznih zaliha nafte i naftnih derivata dostavljen je Europskoj uniji putem aplikacije.

4. ZAŠTITA OKOLIŠA I PROSTORNO UREĐENJE

Sektor za zaštitu okoliša i prostorno uređenje zadužen je za praćenje obveza očuvanja prirode i okoliša i mjera sigurnosti za očuvanje istih, usklađivanje svih standarda zaštite okoliša i prirode te sigurnosti, zahtijevanje od investitora poduzimanja svih potrebnih korektivnih radnji, kao i mjera koje se odnose na zaštitu prirode, okoliša i zdravlja ljudi, te sve druge poslove vezane uz zaštitu okoliša i sigurnost. Osim na području zaštite okoliša, Sektor je obavljao analizu prostornih planova na lokalnoj i županijskoj razini te sudjelovao u iniciranju izmjena i dopuna prostornih planova, kao i u redovnim postupcima izmjena i dopuna prostornih planova, na županijskoj i lokalnoj razini. Svrha izmjena i dopuna prostornih planova s ciljem uključivanja aktivnosti vezanih uz istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalne vode u energetske svrhe, podzemno skladištenje plina i trajnog zbrinjavanja ugljikovog dioksida, a pri tome dajući konkretne prijedloge i rješenja u vidu nadopune tekstova, je olakšavanje provođenja aktivnosti i jednostavnije i brže realizacije projekata. Uz navedeno, u 2023. godini nastavilo se s podrškom prema investitorima u vidu pomoći i koordinacije s državnim tijelima nadležnim za planirane zahvate, informiranjem javnosti te mogućih investitora o propisima iz područja zaštite okoliša, sigurnosti i prostornog uređenja, poglavito onima koji se tiču istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe, držanjem konzultacija, a nastavila se i međunarodna suradnja te se intenzivirala suradnja s drugim tijelima javne vlasti te regionalne i lokalne samouprave po pitanju zaštite okoliša i prostornog planiranja. Također, Sektor je nastavio aktivnosti vezane uz daljnji razvoj energetske infrastrukture na pučini, točnije planiranjem i razradom mogućeg načina razvoja pučinskih vjetroparkova.

Slijedom navedenog, provedene aktivnosti u 2023. godini mogu se svrstati u sedam glavnih područja rada:

- Sudjelovanje tijekom izrade studije strateške procjene utjecaja na okoliš plana razvoja geotermalnog potencijala Republike Hrvatske do 2030. godine
 - Kontinuirano sudjelovanje u postupku izrade studije te priprema nacрта završnog izvješća strateške procjene
- Sudjelovanje u izmjenama i dopunama prostornih planova
 - Sudjelovanje u postupcima izmjena i dopuna Prostornih planova lokalne i regionalne razine u vidu davanja komentara i prijedloga
 - Iniciranje postupaka izmjena i dopuna Prostornih planova lokalne i regionalne razine

- Sudjelovanje u postupku izrade prostornog plana morskog područja dostavom podataka o potencijalnim područjima iskorištavanja vjetra na moru
- Kontinuirana suradnja s tijelima javne vlasti tijekom postupaka izmjena i dopuna prostornih planova
- Međunarodna suradnja i sudjelovanje u radu EU odbora i radnih grupa
 - Sudjelovanje u radu skupine nadležnih tijela europske unije za odobalne naftne i plinske aktivnosti („European Union Offshore Oil and Gas Authorities Group"- EUOAG)
 - Sudjelovanje u radu OFOG Grupe, Podgrupa za Procjenu utjecaja na okoliš (Barcelona Convention Offshore oil and gas Group, Sub-Group on Environmental Impact)
 - Konzultantske usluge drugim zemljama kroz pomoć u vidu pregleda njihove dokumentacije i davanja komentara, kao i davanja prijedloga mogućih rješenja problema (aktivna suradnja s Helenskom Republikom);
 - Sudjelovanje u izradi smjernica za procjenu utjecaja na okoliš za odobalne objekte za potrebe MAP Focal Point Meeting, UN, UNEP MAP
- Aktivnosti vezane uz pitanja zaštite okoliša i prirode pri provedbi aktivnosti istraživanja i eksploatacije ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe, drugim energetskim projektima iz nadležnosti Agencije, te suradnja s investitorima
 - Nadzor nad provedbom obaveza investitora vezanih uz sigurnost, zaštitu okoliša i prirode, postupanja u slučaju neočekivanih nepovoljnih utjecaja te praćenjem drugih podataka ovisno o obuhvatu i značajkama plana i programa;
 - Pregled nacrtu regulativa i EU direktiva vezanih uz energetski sektor
- Suradnja s tijelima javne vlasti i akademskim ustanovama
 - Sastanci sa zainteresiranim investitorima i predstavnicima državnih tijela, regionalne i lokalne samouprave, praćenje obveza postojećih investitora i sl.
 - Sudjelovanje na skupovima koji su za temu imali pripremu i poboljšanje nacionalne strategije i pripravnosti na iznenadna onečišćenja mora
 - Sudjelovanje u radionici korištenja alata za modeliranje ponašanja i utjecaja onečišćenja ugljikovodicima u Sjevernom Jadranu, organiziranoj od Fakulteta pomorskih znanosti i prometa Sveučilišta u Ljubljani
 - Sudjelovanje u Radnoj skupini za izradu teksta Plana intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora
- Javno izvješćivanje
 - Objava informacija sukladno zajedničkom obrascu o pokazateljima velikih opasnosti iz Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 1112/2014 o utvrđivanju zajedničkog obrasca, pomoću kojeg operatori i vlasnici odobalnih naftnih i plinskih objekata razmjenjuju informacije o pokazateljima velikih opasnosti za proteklu godinu.
- Suradnja u međuresornim projektima
 - Praćenje trendova u korištenju energije vjetra na moru u Europi i svijetu, analiza mogućnosti iskorištavanja energije vjetra na Jadranskom moru

- Napravljeni pregledi presjeka iskustva drugih država koje iskorištavaju vjetar na moru i mogući modeli iskorištavanja vjetra na moru za područje Hrvatske
- Sudjelovanje na BLUECEE radionici u Dubrovniku na kojoj su održane tri prezentacije o mogućnosti korištenju obnovljivih izvora energije i energetske tranziciji, odnosno iskorištavanju potencijala plave energije (energije vjetra)

5. NOVE TEHNOLOGIJE I POSLOVNI RAZVOJ

Vodik postaje referentna točka u tumačenju energetske budućnosti, kako na razini Europske unije tako i globalno. U okviru NPOO i REPowerEU naglasak je na vodikovom zelenom gospodarstvu i obnovljivim izvorima energije, naročito u dijelu prometa gdje će obnovljivi vodik imati jedno od dominantnih uloga. U svjetlu navedenog predloženo je da se sve inicijative i aktivnosti vezane uz promociju i praćenje uspostave vodikovog gospodarstva objedine u Nacionalnom koordinacijskom tijelu za vodik i da se ta uloga dodijeli Agenciji, a što je učinjeno temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (Narodne novine, br. 83/23), u čl. 58a. Zadaće Nacionalnog koordinacijskog tijela su:

- programiranje i provedba akata strateškog planiranja kao tehnička pomoć Ministarstvu i ostalim tijelima državne uprave nadležnim za pojedina pitanja primjene vodika,
- priprema složenih i inovativnih projekata od nacionalnog interesa,
- mapiranje dionika nastavno na tehničku provjeru kapaciteta, potencijala i ozbiljnosti projektnih prijedloga,
- provedba projekata u relevantnim fondovima,
- koordiniranje procesa provedbe u složenim i inovativnim projektima od nacionalnog interesa,
- komuniciranje s drugim državama članicama po pitanju pozicioniranja, projekata, pregovaranje u kontekstu komplementarnosti projekata
- identificiranje i aktiviranje sredstava financiranja,
- izvješćivanje putem Ministarstva i Europske komisije o provedbi vodikove strategije.

Sektor je u 2023. godini započeo rad na izradi Studije plana razvoja i primjene Hrvatske strategije za vodik do 2050. godine sa odabranim naručiteljem temeljem završenog postupka javne nabave. Cilj Studije je definirati implementacijska područja i mapirati projekte sukladno specifičnim prednostima Republike Hrvatske i potencijalu u području primjene vrijednosnog lanca vodika koji se odnosi na proizvodnju, transport i distribuciju, korištenje i pohranu vodika. Rok za izradu Studije je lipanj 2024. godine. Rezultati studije ujedno će biti jedna od podloga za buduće zakonodavstvo o transportu i skladištenju vodika te se prati kao NPOO indikator za izvještavanje prema Ministarstvu financija, Vladi Republike Hrvatske i Europskoj uniji.

Tijekom 2023. godine sektor je pružao operativnu podršku Ministarstvu u izračunu ispunjenja obveze stavljanja biogoriva na tržište Republike Hrvatske u 2022. godini te u izradi izvješća o provedbi Nacionalnog okvira politike za uspostavu infrastrukture i razvoja tržišta alternativnih goriva u prometu za razdoblje 2019.-2021. godine.

U 2023. godini predstavnici Sektora su kao promatrač u ime Republike Hrvatske, sudjelovali na sastanku nadzornog odbora IPHE (International Partnership for Hydrogen and Fuel Cells in the Economy) s ciljem mogućeg pridruživanja Republike Hrvatske u 2024. godini. Tom prilikom su prezentirali status regulative, projekata i inicijativa po pitanju vodika u Republici Hrvatskoj.

U 2023. godini Sektor je podnio 3 projektna prijedloga za sufinanciranje iz EU izvora i sva 3 projekta su pozitivno ocijenjena:

- Projekt “Potpora razvoju okvira politika za pučinske vjetroelektrane u Hrvatskoj” u okviru poziva za 2024. godinu Europskog instrumenta tehničke podrške (TSI 2024). Projekt je pozitivno ocijenjen od strane DG Reform te se njegova provedba planira u narednih 24 mjeseca. Vrijednost projekta je 800.000 EUR.
- Projekt “GreenHydra” za Interreg Europe Program: Poboljšanje politika za uključivanje malih i srednjih poduzeća u ekosustav zelenog vodika. Projekt će započeti sa provedbom u 2024. godini, a trajat će 4 godine. U provedbi projekta sudjelovat će 11 zemalja, a za Agenciju kao partnera je predviđeno EU sufinanciranje u iznosu od 135.000 EUR.
- Projekt tehničke pomoći u razvoju sinergije sa Clean Hydrogen Partnership. Projekt će se provoditi tijekom 2024. godine, a procijenjena vrijednost projekta je 70.000 EUR.

Sektor je aktivno sudjelovao u radu Ljetne škole naftnog rudarstva - PESS 2023 (Dubrovnik, lipanj 2023. godine) sa prezentacijama na temu vodika.

U narednom periodu Sektor će nastaviti s analizom usklađenosti postojećeg zakonodavnog okvira u području vodika, usklađenosti s relevantnim dokumentima i propisima Europske unije tijekom nove financijske perspektive posebice u okviru mogućnosti sufinanciranja razvoja pilot projekata čistog vodika.

6. FINANCIJSKO POSLOVANJE

Agencija je proračunski korisnik državnog proračuna iz nadležnosti Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Kao proračunski korisnik mora primjenjivati odredbe Zakona o proračunu (Narodne novine, br. 144/21), Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu (Narodne novine, br. 145/22) te podzakonskih akata donesenih na temelju tih Zakona:

- Pravilnik o proračunskom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine, br. 158/22);
- Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine, br. 37/22);
- Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine, br. 4/24);
- Pravilnik o načinu i uvjetima izvršavanja državnog proračuna te o načinu povrata sredstava u državni proračun i vođenja evidencija o povratu sredstava (Narodne novine, br. 157/23).

Agencija vodi dvojno računovodstvo uz primjenu propisanog računskog plana, prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu i računskom planu.

6.1 FINANCIRANJE

Agencija za ugljikovodike korisnik je državnog proračuna s brojem u registru korisnika proračuna RKP 49649, razdjel 077 Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, glava 07745 Agencija za ugljikovodike, Program 3225 - Razvoj energetskog sustava i gospodarenje ugljikovodicima, funkcijsko područje 0483 - Istraživanje i razvoj: Gorivo i energije, a financira se iz šest izvora:

Izvor 11 - opći prihodi iz proračuna čine oko 40% planiranih prihoda Agencije za ugljikovodike.

Izvor 12 - Sredstva učešća za pomoći, sufinanciranje (u iznosu 15% od ukupno dodijeljenih 200.000 EUR) za financiranje Projekta „Izrada interaktivne karte geotermalnog potencijala panonskog dijela bazena RH“ koji se financira iz EGP financijskog mehanizma za razdoblje od 2014. do 2021. godine u okviru provedbe PROGRAMA „ENERGIJA I KLIMATSKE PROMJENE“. Planirano razdoblje provedbe Projekta je od 1. listopada 2022. godine do 30. travnja 2024. godine.

Izvor 71 - prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine se odnosi na djelatnost vezanu za formiranje i znavljanje obveznih zaliha nafte i naftnih derivata te je sve ostvarene prihode dozvoljeno koristiti isključivo za rashode predviđene na Aktivnosti/Projektu A919004 – Formiranje, skladištenje i upravljanje obveznim zalihama nafte i naftnih derivata. Ovu vrstu prihoda je izuzetno teško planirati jer su svi faktori u trenutku plana nepoznanice (cijena nafte/derivata, devizni tečaj). Većina planiranih sredstava se odnosi na tehničke kategorije naknjižavanja prihoda i rashoda prilikom kupoprodaje naftnih derivata zbog znavljanja odnosno ne radi se o stvarnom odljevu i priljevu.

Izvor 43 – prihodi za posebne namjene se odnosi na prenesene prihode iz prethodnih razdoblja ostvarene iz novčane naknade za administrativne troškove, novčane naknade za ulazak u DATA ROOM, novčane naknade za prodaju podataka iz DATA ROOM-a, novčane naknade za otkup dokumentacije za nadmetanje te je planirano njihovo korištenje prema predviđenom planu rashoda na aktivnostima koje omogućavaju redovno poslovanje Agencije za ugljikovodike.

Izvor 51 - pomoći EU se odnosi na refundaciju troškova službenih putovanja od strane Europske komisije.

Izvor 573 - sredstva su namijenjena za financiranje Projekta „Izrada interaktivne karte geotermalnog potencijala panonskog dijela bazena RH“ koji se financira iz EGP financijskog mehanizma za razdoblje od 2014. do 2021. godine u okviru provedbe PROGRAMA „ENERGIJA I KLIMATSKE PROMJENE“, bespovratna sredstva (u iznosu 85% od ukupno dodijeljenih 200.000 EUR) - Instrumenti Europskog gospodarskog prostora i ostali instrumenti. Planirano razdoblje provedbe Projekta je od 1. listopada 2022. godine do 30. travnja 2024. godine. Cilj projekta je strukturirati bazu podataka duboke geotermalne energije temeljem koje će se izraditi i javno objaviti jedinstvena interaktivna karta koja će obuhvaćati: prikaz svih istražnih prostora i eksploatacijskih polja geotermalne vode za energetske svrhe, relevantne bušotinske podatke i kartu geotermalnog gradijenta u Republici Hrvatskoj.

Izvor 581 – sredstva su namijenjena financiranju mjere C1.2 R1-I2 iz Plana oporavka i otpornosti - Priprema i istraživanje projekata korištenja geotermalne energije, a navedeni prihodi su namijenjeni isključivo za podmirivanje rashoda na Aktivnosti/Projektu K919006-Geotermalni projekti-NPOO. Projektom će se izdvojiti dva najperspektivnija područja te bi se na svakom od njih izradila po jedna istražna geotermalna bušotina.

6.2 IZVRŠENJE ZA 2023. GODINU

Tablica 14 Plan i izvršenje za 2023.godinu (EUR) – svi izvori

PLAN I IZVRŠENJE ZA 2023. GODINU - svi izvori				
STAVKA	NAZIV STAVKE	TEKUĆI PLAN ZA 2023.	IZVRŠENO 31/12/2023	INDEKS IZVRŠENJA
311	PLAĆE (BRUTO)	1.276.292	1.258.691	98,62
312	OSTALI RASHODI ZA ZAPOSLENE	29.817	28.486	95,54
313	DOPRINOSI NA PLAĆE	213.933	206.946	96,73
321	NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIMA	114.836	101.112	88,05
322	RASHODI ZA MATERIJAL I ENERGIJU	175.198	161.037	91,92
323	RASHODI ZA USLUGE	41.919.444	40.714.321	97,13
329	OSTALI NESPOMENUTI RASHODI POSLOVANJA	2.420.614	1.959.909	80,97
343	OSTALI FINANCIJSKI RASHODI	5.309	244	4,59
372	OSTALE NAKNADE GRAĐANIMA I KUĆANSTVIMA	2.655	2.654	99,98
383	KAZNE, PENALI I NAKNADE ŠTETE	45.000	35.208	78,24
412	NEMATERIJALNA IMOVINA	124.093	66.886	53,90
422	POSTROJENJA I OPREMA	35.289	33.573	95,14
426	NEMATERIJALNA PROIZVEDENA IMOVINA	1.500	1.500	100,00
441	RASHODI ZA NABAVU ZALIHA	47.819.157	16.137.239	33,75
07745	AGENCIJA ZA UGLJIKVODIKE	94.183.137	60.707.805	64,46%

Agencija se, kako je navedeno, financira iz izvora 11, 12, 43, 71, 51, 573 i 581. Izvršenje plana rashoda (Tablica 14) iz svih izvora je 64,46% dok je na izvoru 11 izvršenje 99,76%.

Na ukupno izvršenje plana u navedenom postotku je značajno utjecalo poslovanje vezano uz obvezne zalihe nafte i naftnih derivata, odnosno izvršenje na Izvoru 71.

Agencija na Izvoru 71 planira uglavnom prihode/rashode za znavljanje obveznih zaliha po procijenjenim cijenama i tečaju. U postupku znavljanja druga ugovorna strana je imala opciju vratiti robu do 02/24, ali je postojala mogućnost da vrati robu i u 2023. godini stoga na zadnjem rebalansu nije korigiran planirani iznos na Izvoru 71 što je utjecalo na ukupno izvršenje. Da su svi dobavljači vratili svu robu iz znavljanja u 2023. godini, iako nisu imali ugovornu obvezu vratiti do kraja 2023. godine, ostvareni prihodi bi premašili planirane za cca 1-2 milijuna EUR ovisno o cijenama naftnih derivata.

Prihodi/rashodi vezani uz znavljanje su knjigovodstvena kategorija evidentiranja istih bez generiranja novčanog toka.

6.3 PRIHODI, RASHODI I REZULTAT POSLOVANJA

Prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju u kojemu su postali raspoloživi i pod uvjetom da se mogu izmjeriti, a rashodi se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

6.3.1 PRIHODI I RASHODI POSLOVANJA

Tablica 15 Prihodi i rashodi poslovanja (EUR)

PRIHODI I RASHODI POSLOVANJA				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2022	2023	INDEKS (2023/ 2022)
6	PRIHODI POSLOVANJA (RAZRED 6)	41.762.394	41.191.782	99%
3	RASHODI POSLOVANJA (RAZRED 3)	34.431.048	38.859.074	113%
VIŠAK PRIHODA		7.331.346	2.332.708	32%

Tablica 15 pokazuje blagi pad prihoda poslovanja (razred 6) u 2023. godini u odnosu na prethodnu godinu. Višak prihoda nad rashodima se odnosi na kupovinu zaliha iz sredstava proračuna jer su nabavljene količine obveznih zaliha koje su plaćene iz sredstava Državnog proračuna teretile konta skupine 6 dok su rashodi knjiženi na konta skupine 4. Kada bi se iz skupine konta 6 oduzeli ukupni iznosi za nabavu robe odnosno obveznih zaliha i prihod ostvaren od pozitivnih tečajnih razlika, redovni prihodi poslovanja iz Državnog proračuna bi pratili redovne rashode poslovanja (razred 3).

PRIHODI POSLOVANJA

U 2023. godini vidljiv je blagi pad prihoda poslovanja (razred 6) u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 16 Prihodi poslovanja (EUR)

PRIHODI POSLOVANJA				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2022	2023	INDEKS (2023/ 2022)
63	POMOĆI IZ INOZEMSTVA I OD SUBJEKATA UNUTAR OPĆEG PRORAČUNA	405.884	2.090.629	515%
64	PRIHODI OD IMOVINE	4.135.726	4.218	0%
65	PRIHODI OD UPRAVNIH I ADMINISTRATIVNIH PRISTOJBI, PRISTOJBI PO POSEBNIM PROPISIMA I NAKNADA	19.739	22.692	115%
66	PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I ROBE TE PRUŽENIH USLUGA I PRIHODI OD DONACIJA	0	0	0%
67	PRIHODI IZ NADLEŽNOG PRORAČUNA I OD HZZO-A NA TEMELJU UGOVORNIH OBVEZA	37.150.106	39.066.243	105%
68	KAZNE, UPRAVNE MJERE I OSTALI PRIHODI	50.939	8.000	16%
6	PRIHODI POSLOVANJA	41.762.394	41.191.782	99%

Na skupini konta 63 su ostvareni prihodi od 2.090.629 EUR, a odnose se na prihode za provedbu *Geotermalnih projekata* u sklopu NPOO i prihode od tekućih kapitalnih pomoći institucija i tijela EU za *Izradu interaktivne karte geotermalnog potencijala panonskog dijela bazena RH*.

Na skupini konta 64 ostvaren je znatno manji iznos prihoda u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kada su ostvareni značajni prihodi od kamata i tečajnih razlika. U 2022. godini kamate su ostvarene na uplaćena sredstva od prodaje obveznih zaliha u SR Njemačkoj temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske, a na Preporuka IEA i Europske komisije o puštanju dijela obveznih zaliha na tržište. Uplate po navedenim poslovnim događajima su izvršene na posebni multivalutni račun Agencije, a kamate su ostvarene u razdobljima od primitka uplate na račun do isplate sredstava sa računa, odnosno do dana uplate u Državni proračun.

Skupina konta 65 pokazuje nešto veće iznose nego prethodne godine, a nastali su temeljem evidentiranih uplata vezanih za Koordinaciju za sigurnost pri odobalnom istraživanju i eksploataciji ugljikovodika. Agencija je dužna evidentirati ostvareni prihod uplaćen od strane ovlaštenika te izvršiti isplate sukladno članku 17. Uredbe o Koordinaciji.

Skupina konta 67 se odnosi na prihode iz nadležnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika. Prihodi su ostvareni u nešto većem iznosu u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, a rezultat su povećanja potraživanja za rashode za zaposlene kao i rashoda redovnog poslovanja zbog povećanja broja zaposlenih, povećanja osnovice plaća te cijena režijskih troškova, najma i ostalih materijalnih troškova.

Skupina konta 68 se odnosi na prihod od naplate ugovorne kazne temeljem ugovora o zadržavanju obveznih zaliha.

RASHODI POSLOVANJA

Najznačajniji rashodi poslovanja Agencije su rashodi za zaposlene i materijalni rashodi

Tablica 17 Rashodi poslovanja (EUR)

RASHODI POSLOVANJA				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2022	2023	INDEKS (2023/ 2022)
31	RASHODI ZA ZASPOSLENE	1.169.617	1.493.901	128%
32	MATERIJALNI RASHODI	32.518.762	37.326.037	115%
34	FINANCIJSKI RASHODI	740.451	1.274	0%
37	NAKNADE GRAĐANIMA, KUĆANSTVIMA I DRUGE NAKNADE	1.451	2.654	183%
38	OSTALI RASHODI	767	35.208	4588%
3	RASHODI POSLOVANJA	34.431.048	38.859.074	113%

Rashodi poslovanja u 2023. godini su rasli za 13%.

Rashodi za zaposlene su rasli zbog povećanja osnovice i godišnjeg povećanja od 0,05 % za radni staž te zbog rashoda za novozaposlene koje je provedeno uz Suglasnost Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

Na skupini konta 32 - Materijalni rashodi došlo je do porasta u odnosu na prethodnu godinu na gotovo svim stavkama najvećim dijelom zbog inflacije (uredski materijal, energija, telefonske i poštanske usluge, komunalne usluge, čišćenje) dok se preostali dio porasta rashoda odnosi na povećanje opsega poslovanja (troškovi skladištenja, troškovi za delegirane količine naftnih derivata, naknade HERA-i, premije osiguranja) i održavanja licenci vezanih za virtualni Data Room.

Financijski rashodi na skupini konta 34 se najvećim dijelom odnose na negativne tečajne razlike – s obzirom da nije bilo kupoprodaje stranih valuta zbog uvođenja EUR-a. Financijski rashodi su znatno manji u odnosu na isto razdoblje prethodne godine jer su obračunate tečajne razlike samo za ostale valute (USD), ali su iznosi zanemarivi, a zbog uvođenja EUR-a kao službene valute smanjeni su i bankarski troškovi koverzije, odnosno usluga banke.

Na skupini konta 37 Naknade građanima i kućanstvima u novcu – rashodi su veći u odnosu na isto razdoblje prethodne godine jer je ostvaren rashod za školarinu za doktorski studij zaposlenika za IV. semestar.

6.3.2 PRIHODI I RASHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE

Tablica 18 Prihodi i rashodi od nefinancijske imovine (EUR)

PRIHODI I RASHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2022	2023	INDEKS (2023/ 2022)
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE (RAZRED 7)	105.336.301	15.259.739	14%
4	PRIHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE (RAZRED 4)	108.409.924	15.446.952	14%
MANJAK PRIHODA		-3.073.622	-187.212	6%

Prihodi od prodaje zaliha su ostvareni u znatno manjem iznosu u odnosu na isto razdoblje prošle godine kada je, za razliku od ove godine, ostvaren prihod od imovine odnosno od prodaje zaliha koje su puštene na tržište Odlukom Vlade Republike Hrvatske te od zanaavljanja obveznih zaliha uzajamnom kupoprodajom (kompenzacija) gdje nije bilo novčanog tijeka.

U 2023. godini je ostvaren prihod od zanaavljanja dijela obveznih zaliha u iznosu od 12.194.790,34 EUR evidentiran kao knjigovodstvena kategorija bez novčanog tijeka, te prihod od prodaje dijela obveznih zaliha u količini od 3.500MT dizelskog goriva u SR Njemačkoj te je ista količina kupljena i uskladištena u Republici Hrvatskoj.

Prilikom zanaavljanja nafte i derivata Agencija daje robu i priznaje prihode (razred 7), a zanaovljenu robu u povratu knjiži na rashod (razred 4).

Kako su vlastita sredstva zapravo preneseni rezultat prethodnih razdoblja trošenje istih se u tekućoj godini iskazuje kao manjak prihoda od nefinancijske imovine (Tablica 18) jer je isti priznat u ranijim godinama.

PRIHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE

Tablica 19 Prihodi od nefinancijske imovine (EUR)

PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2022	2023	INDEKS (2023/ 2022)
72	PRIHODI OD PRODAJE PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE	0	0	
74	PRIHODI OD PRODAJE PROIZVEDENE KRATKOTRAJNE IMOVINE	105.336.301	15.259.739	14%
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	105.336.301	15.259.739	14%

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine znatno su manji u odnosu na prethodno razdoblje jer u 2023. godini nije bilo Odluke Vlade Republike Hrvatske o puštanju dijela obveznih zaliha na tržište pa posljedično nije bilo ni prihoda od prodaje dijela obveznih zaliha.

RASHODI OD NEFINANCIJSKE IMOVINE

Tablica 20 Rashodi od nefinancijske imovine (EUR)

RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2022	2023	INDEKS (2023/ 2022)
41	RASHODI ZA NABAVU NEPROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE	23.530	67.348	286%
42	RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDENE DUGOTRAJNE IMOVINE	33.523	30.855	92%
44	RASHODI ZA NABAVU PROIZVEDENE KRATKOTRAJNE IMOVINE	108.352.871	15.348.749	14%
4	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	108.409.924	15.446.952	14%

Rashodi za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine (skupina konta 41) su ostvareni u znatno većem iznosu u odnosu na isto razdoblje prethodne godine jer su u 2023. godini nabavljene licence za potrebe redovnog poslovanja i to licenca-Konto riznica za integraciju sa Državnom riznicom, ArcGIS Desktop, CorelDRAW Graphics Suite Enterprise, Adobe Acrobat Pro, te licence financirane iz projekta Norveški financijski mehanizam 2014-2021 Energija i klimatske promjene za Izradu interaktivne karte geotermalnog potencijala panonskog dijela bazena i to EarthPAK Perp licence, Donge multi-user te ArcGIS Pro Standard Concurrent, ArcGIS Pro Spatial Analyst ekstenzija.

Rashodi za nabavu proizvedene dugotrajne imovine (skupina konta 42) se odnose na nabavu uredskog namještaja i opreme, a manji su za 12% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. U 2023. godini su nabavljena računala i radna memorija vezano za projekt Norveški financijski mehanizam 2014-2021 Energija i klimatske promjene te je izdvojen znatno manji iznos za računala (stolna i prijenosna) za novozaposlene. Nabavljen je uredski namještaj i oprema (uredski stolovi i stolice), a ostvareni su i rashodi ulaganja u računalne programe i to za program ReGeo dorada funkcionalnosti.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine su ostvareni u znatno manjem iznosu u odnosu na 2022. godinu jer je ostvareni rashod od zanaavljanja obveznih zaliha iznosio 12.194.790,34 EUR evidentiran kao knjigovodstvena kategorija, dok je za nabavu dizelskog goriva ostvaren rashod od 3.153.958,87 EUR.

6.3.3 REZULTAT POSLOVANJA 2023. GODINE

Tablica 21 Usporedni Rezultati poslovanja Agencije za 2022.i 2023.godinu (EUR)

REZULTAT				
STAVKA	NAZIV STAVKE	2022	2023	INDEKS (2023/ 2022)
6	PRIHODI POSLOVANJA (RAZRED 6)	41.762.394	41.191.782	99%
3	RASHODI POSLOVANJA (RAZRED 3)	34.431.048	38.859.074	113%
	VIŠAK PRIHODA POSLOVANJA	7.331.346	2.332.708	32%
7	PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE (RAZRED 7)	105.336.301	15.259.739	
4	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE (RAZRED 4)	108.409.924	15.446.952	14%
	MANJAK PRIHODA OD NEFINANCIJSKE IMOVINE	-3.073.622	-187.212	6%
	UKUPNI REZULTAT	4.257.723	2.145.495	50%

Agencija je ostvarila višak iz poslovanja i manjak prihoda od nefinancijske imovine što je u skladu s propisima koji reguliraju proračunsko računovodstvo pogotovo u slučaju kada se iz prihoda poslovanja (skupina konta 6) financira nabava obveznih zaliha (skupina konta 4) dok je ukupan rezultat za 2023. godinu višak prihoda nad rashodima u iznosu od 2,145 milijuna EUR kao što je prikazano u Tablica 21.

7. OSTALE AKTIVNOSTI

Agencija je u 2023. godini pojačano radila na uspostavi temelja za daljnji razvoj u smjeru energetske tranzicije.

S obzirom na stručni kadar s kojima Agencija raspolaže, kontinuirano je pružana i operativnu podršku resornom ministarstvu, Vladi Republike Hrvatske, stručnim tijelima i kriznim timovima. Ponajviše se to odnosilo na praćenje kretanja cijena naftnih derivata na svjetskim tržištima, izrade analiza, kalkulacija i izvješća. Energetska kriza, posljedica ruskog rata u Ukrajini, stavila je u veći fokus zelenu tranziciju čime su se i aktivnosti Agencije intenzivirale.

Intenzivna komunikacija s medijima i ostalim javnostima bila je usmjerena na promociju kako geotermalnih potencijala tako i cjelokupne energetske tranzicije. Također, okrećući se prema novim izvorima energije koje tek treba razvijati, Agencija se okreće prema jednom potpuno novom tržištu i nužna je prilagodba novim trendovima.

Informiranje javnosti se provodi kontinuirano kroz raznovrsne komunikacijske alate i kanale, djelujući kroz promotivne aktivnosti u obliku redovitih objava novosti i informacija na službenim mrežnim stranicama Agencije u cilju što boljeg informiranja javnosti o mogućim problemima i mogućim koristima koje može donijeti istraživanje ugljikovodika i geotermalnih voda.

Agencija je kontinuirano kroz cijelu 2023. godinu sudjelovala kao potpora Upravi za energetiku Ministarstva prilikom aktivnosti vezanih uz istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe.

Također, Agencija je pružala potporu Ministarstvu u poslovima vezanim za gradnju naftno-rudarskih objekata i postrojenja, dodjelu dozvola za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika i geotermalnih voda za energetske svrhe, provjeru naftno-rudarskih projekata, provjeru i potvrdu elaborata o rezervama.

Uz sve navedeno, djelatnici Agencije bili su podrška svim naftno-rudarskim gospodarskim subjektima prilikom ispunjavanja zakonskih obveza ili u slučaju potrebe tumačenja istih.

Agencija je također pružala operativnu podršku Ministarstvu u postupcima očitovanja na politike, planove, prijedloge, godišnja izvješća, zahtjeve za pristup informacijama, očitovanja na prostorne planove i ostale akte. Agencija aktivno sudjeluje kao operativna podrška nadležnom ministarstvu u pripremama medijskih objava koje se odnose na djelokrug rada Agencije i/ili industrije općenito.

8. ZAKLJUČAK

Europska unija ubrzava svoje planove za energetska tranziciju kako bi se Europa što prije oslobodila ovisnosti o fosilnim gorivima. Uz to se i geopolitička dešavanja preklapaju s nužnošću borbe protiv klimatskih promjena.

Energetska kriza s kojom je suočeno europsko, ali i globalno tržište, jasno naglašava važnost sigurnosti opskrbe energijom. Jedini izlaz je u povećanju domaće proizvodnje energije i smanjivanju potrebe za uvozom.

U tom smislu, osim geotermalnih projekata koji Republici Hrvatskoj u budućnosti mogu osigurati nove, obnovljive megavate električne energije kao i tranziciju gradskih toplinskih mreža s fosilnih goriva na obnovljivi izvor energije, Agencija kontinuirano prati i pruža podršku daljnjim istraživanjima i privođenju proizvodnji novih nalazišta ugljikovodika, prvenstveno plina.

Do nove proizvodnje ugljikovodika u Hrvatskoj će doći na području Panonskog bazena u nekim od istražnih prostora na kojima istražuju kompanije INA- Industrija nafte d.d., Vermilion Zagreb Exploration te Aspect Croatia Kft.

Rezultati su to istraživanja za koje je Vlada Republike Hrvatske 2016. i 2020. godine potpisala ugovore o istraživanju i podjeli proizvodnje ugljikovodika.

Očekivanja su da će kanadska kompanija Vermilion u drugom kvartalu 2024. godine, privesti proizvodnji nove količine prirodnog plina s eksploatacijskih polja Berak i Cerić u istočnoj Slavoniji. Također, očekujemo i privođenje novih rezervi plina koje je istražnim aktivnostima otkrila tvrtka INA-Industrija nafte, d.d.

Svijet će u idućim godinama znatno brže graditi kapacitete za proizvodnju zelene energije, potaknut zabrinutošću za opskrbu nakon ruskog napada na Ukrajinu. Energetsku neovisnost možemo postići uštedama energije, diversifikacijom opskrbe i povećanjem upotrebe obnovljivih izvora energije. Taj proces zahtijeva mobilizaciju na svim razinama.

Geotermalni projekti koje Agencija priprema i razvija u posljednje četiri godine, postaju temelj za daljnji razvoj domaćeg energetskeg potencijala Republike Hrvatske i daljnji iskorak u pozicioniranju Republike Hrvatske kao vodeće zemlje unutar Europske unije koja u presudnom trenutku goruće potrebe za novim izvorima energije nudi projekte u visokoj fazi pripremljenosti koji mogu biti okosnica, ne samo zelene tranzicije, već i energetske sigurnosti i neovisnosti države.

Agencija je u 2023. godini zajedno s Ministarstvom provela nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za istraživanje geotermalnih voda radi izdavanja dozvole za pridobivanje geotermalnih voda za ukupno petnaest istražnih prostora. Sukladno navedenom, nakon provedenih nadmetanja izdano je dvanaest novih dozvola za istraživanje geotermalnih voda. Tri nadmetanja za odabir najpovoljnijeg ponuditelja za istraživanje geotermalnih voda radi izdavanja dozvole za pridobivanje geotermalnih voda su poništena.

Agencija je u 2023. godini intenzivno radila na provedbi NPOO projekta, koji će pridonijeti povećanju korištenja obnovljivih izvora energije u segmentu toplinarstva u Republici Hrvatskoj.

Agencija, kao središnje tijelo u Republici Hrvatskoj za obvezne zalihe nafte i naftnih derivata, u 2023. godini je u potpunosti i u maniri dobrog gospodarstvenika, izvršila sve poslove osiguranja, skladištenja i upravljanja propisanim količinama i strukturama obveznih zaliha nafte i naftnih derivata, sve temeljem i u skladu s važećim pravnim propisima Republike Hrvatske i Europske unije.

Agencija je temeljem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji postala Nacionalno koordinacijsko tijelo za vodik. Agencija trenutno radi na izradi Studije plana razvoja i primjene Hrvatske strategije za vodik do 2050. godine.

Agencija će nastaviti intenzivno raditi na pretvorbi energetske potencijala u energetske resurse, koji će osigurati stabilnost i energetske sigurnost Republike Hrvatske.

KLASA: 030-01/24-01/01

URBROJ: 405-01/01-24-1

Zagreb, 28. ožujka 2024. godine

PREDSJEDNIK UPRAVE
Agencija za
ugljikovodike
Miramarska 24, Zagreb

Marijan Krpan